

“VOJNI DOLG JE TREBA CRTATI”—PRAVIJO ANGLEŽI

ANGLEŠKO ČASOPISJE JE ZELO RAZBURJENO VSLED ZADNJIH RAZVOJEV V AMER, KONGRESU

Najuglednejša londonska časopisa Times in Mail prerokujeta slabe posledice za Združene države. — Ako se ne bo ameriški kongres zavzel za črtanje dolgov, se bodo gospodarske razmere še znatno poslabšale. — Manchester Guardian očita Hooverju, da je on kriv depresije.

LONDON, Anglija, 21. decembra. — Londonški Times in Daily Mail, ki sta dva najuglednejša angleška časopisa, sta objavila danes uredniške članke v katerih napadata ameriški kongres, ker so noče zavzeti za črtanje zavezniških dolgov ter pravita, da bo imelo to za Združene države zelo slabe posledice.

Times pravi sicer, da so imeli predsednikovi pristaši nekaj uspeha, ker so v poslanski zbornici izsilili odobritev moratorija, toda ako se prav pomisli, je ta zadeva le stranskega pomena.

— Člani poslanske zbornice v Washingtonu, — pravi Times, — še sedaj ne morejo pojmiti, kam je zašel svet vsled vojnih dolgov in kako je zaščitena carina ohromela svetovno trgovino.

Daily Mail pa pravi: — Ameriška poslanska zbornica je sicer odobrila moratorij, kateri bo pa veljaven le do julija prihodnjega leta, že vnaprej je pa odločno zavrnila vse predloge glede zmanjšanja oziroma črtanja vojnih dolgov. Upali smo, da bo ta zadeva ugodno rešena, toda v svojih tujih tujih smo se britko varali. Ves svet bo pahnen še v večjo bedo in pomanjkanje. Amerika bo v kratkem občutila na svoji lastni koži, kam jo bo dovedla ta trdovratnost.

Evening News piše: — Če nam pravijo, da je dala Amerika z moratorijem zadnjo koncesijo, ki jo je mogla dati, se moramo postaviti na povsem novo stališče. Evropa bo morala zadevo svojih dolgov in reparacij sama rešiti ter plačati Združenim državam vse, kar jim dolguje. S svetovno-gospodarskega vidika bo to velika nesreča, toda drugače nam ne preostaja. Evropa mora prestati vihar, pa naj ga prestane tako ali tako. Ameriki bomo odgovorili z brezobzirno gospodarsko konkurenco, s čemur bomo zajamčili angleškemu narodu lastninsko pravico, kakoršno je svoječasno užival.

Liberalni Manchester Guardian, eden maloštevilnih zagovornikov proste trgovine v Angliji, piše, da so sklepi poslanske zbornice v Washingtonu, podčrtali z nevidnim črnilom politiko predsednika Hooverja.

— Gospod Hoover se nahaja v zelo kočljivem položaju, — pravi list, — in se more slehernemu smiliti, istočasno je pa treba tudi pomisliti, da je tega v prvi vrsti sam kriv. Ko je začela ameriška industrija propadati, se ni dosti brigal, da bi ji pomagal na noge. Njegova poglobljena skrb je bila, kako bi dobil od inozemskih dolžnikov posojeni denar nazaj. To je napravilo na ameriški narod zelo neugoden vtis.

V nadi, da se bodo kmalu vrnila boljši časi ter da bo sedanja depresija srečno in uspešno prestana, Vas iskreno pozdravljam.

Frank Sakser

Kitajci so pozvali Ameriko na pomoč

HITLERJEVA VLADA BI BILA USODEPOLNA

Trocki pravi, da bi Hitlerjeva vlada prinesla vojno. — Fašizem je zadnja postojanka kapitalizma.

BERLIN, Nemčija, 21. dec. — Zadnji pamflet izgnanega ruskega vojne ministra Leona Trockega, ki je bil poslan njegovim prijateljem v Berlinu, poudarja, da je Hitlerjev fašizem zadnja postojanka kapitalizma in se bo zrušil z velikimi odgovornostmi, ako pride Hitler do vlade v Nemčiji.

Ta spis je Trockij napisal v svojem prebivalstvu v Turčiji in nosi naslov: "Ali naj bo fašizem dovoljeno, da zmaga?"

— Fašistovska moč ne tiči, toliko v vojaški sili, kot v razcepjenosti vrstah fašistovskih nasprotnikov, — pravi Trockij, ki zaključuje svoj spis s tem, da zahtuje, da bi Hitlerjeva zmaga pomenila vojno s sovjetsko Rusijo.

Po njegovem mnenju bi popolna zmaga nemškega fašizma imela za posledico zvezo Nemčije s Poljsko v vojni proti Rusiji in poljski maršal Pilsudski in Hitler bi bila orodje Francije.

SLUŽABNIK JE UMORIL GOSPODARJA

Gospodar je odpovedal službo japonskemu slugi. — Sluga ga je zaklal in razmesaril. — Ranil njegovo ljubico.

POUGHKEEPSIE, N. Y., 21. decembra. — Japonski sluga je s sekiro umoril in razsekal svojega gospodarja J. Williama Schatz, ki mu je v soboto odpovedal službo, ker mu sluga ni pripravil zvečer sendvičev in kave za njegovo in njegovo ljubico Mrs. Flarence Quick Carozza.

Schatz je bil bogat tovarnar, star 56 let, njegova prijateljica pa je žena truperja Carozza, stara 26 let.

Schatz in Mrs. Carozza sta šla v soboto v gledališče in Schatz je naročil slugi Gentro Akyjama, da pripravi ob enajstih zvečer mal prigrizek. Ko pa se Schatz in njegova spremljevalka vrneta, ni bilo ničesar. Akyjama je spal v svoji sobi, Schatz ga zaradi njegove malomarnosti pokara in mu pove, da ga v ponedeljek ne potrebuje več.

Akyjama je dovršil vseučilišče v Tokio.

Akyjama se je proti jutru skozi okna splazil v Schatzovo sobo. Mrs. Carozza se zbudi in prične vpiti. Japonce jo zgrabi za vrat in jo prične daviti. Ko je bila v nezavesti, se spravi Akyjama nad Schatza in ga s sekiro udari po glavi.

Pograbi Mrs. Carozza in ko se je Schatz dvignil in se bori s slugo, Japonce pa ga še enkrat trešči po glavi, nato pa ga vleče po stopnicah v klet, kjer mu zada še

BOGATA HČI JE IZGUBILA SPOMIN

Virginia Penfields je bila najdena omamljena. — Vdrla so v njeno sobo. — Se ne spominja imena svojega očeta.

PROVIDENCE, R. I., 21. dec. — Virginia Penfield, ki je hči bogatih starišev, je bila najdena v nekem hotelu omamljena in v položaju, da ni mogla dati nikakega pojasnila, kako je izginila. V hotelu je živel od zadnjega petka.

Policija v Providence ni vedela, da se dekle nahaja v mestu, dokler je ni našel nek časnikarski poročevalec.

Policija jo je izpraševala, toda ni hotela dati nikakega pojasnila, ravno tako tudi ne ravatelj hotela.

Ko je hotelska služkinja hotela odpreti sobo, je bila zaklenjena in v Virginije ni mogla zbuditi niti z močnim trkanjem. Hotelski ravatelj je šel v sobo skozi okno. Dekle je bilo omamljeno; vedela je sicer za svoje ime, toda ni vedela za krestno ime svojega očeta.

Takoj je bil obveščen njen oče, ki se je takoj odpeljal z aeroplanom, da jo vzame domov.

VELIKA TATVINA CIGAR

CARTERET, N. J., 21. dec. — Trije mladi moški so vdrla v tovarno cigar Carteret General Cigar Co. in so odnesli 27,500 cigar, vredne nad \$3000.

KARDINAL BILLOT UMRL

ARRICIA, Italija, 21. decembra. — Prejšnji kardinal Billot, ki se je odpovedal kardinalski časti leta 1927 in je stopil v jezuitski samostan pod imenom Ludvik Billot, je danes pmrl.

Ko se je kardinal Billot odpovedal svoji časti, je bilo splošno znano, da se je odločil do tega koraka, ker je papež Pij XI. prepovedal katoličanom brati francoski list L'Action Francaise.

Uradno naznanilo papežev piše, da se je kardinal odpovedal kardinalski časti vsled svoje visoke starosti.

nekaj udarecev, tako da je Schatz izdihnil. Japonce se vrne v sobo, pogarbi Mrs. Carozza in ko se je branila, prevrne telefon in kriči. Toda nese jo v klet. Tam je Japonce vzel nož in še trikrat sunil Schatza v usta. Telefonistinja pa je slišala krik ženske in je poklicala policijo. Z motornim kolesom je prihitel policist Arlington Skinner, ki je našel Japonca v skladišču za premog in ga aretira.

Mrs. Carozza se nahaja v bolnišnici v nevarnem položaju. Njeno znanje z bogatim Schatzom je trajalo nad eno leto, ko je prišla Mrs. Carozza v Poughkeepsie in je bila zaposlena v nekem restavrantu.

MUSSOLINIJEV BRAT UMRL

Umrl je nenadoma v avtomobilu. — Po svojem bratu je Arnaldo Mussolini prevzel uredništvo lista.

MILAN, Italija, 21. decembra. — Brat italijanskega ministrskega predsednika, Arnaldo Mussolini, je nenadoma umrl.

Mussolini se je v avtomobilu vračal iz železniške postaje s svojo ženo in hčerjo, kjer se je poslovil od svoje sestre Hedvike, ki se je odpeljala. Njegova žena je opazila, da mu je slabo. Šoferju je naročila, da ustavi pred prvotno lekarno in takoj je bil poklican zdravnik. Pa umrl je v kratkem času, najbrže vsled srčne napake.

Njegovo truplo je bilo postavljeno v urad lista Popolo d'Italia, katerega je urejeval. Kmalu so ga pričeli ljudje v velikem številu prihajati kropiti.

Star je bil 46 let in je bil urednik milanskega lista Popolo d'Italia, v kateri lastnosti je sledil svojem bratu Benitu.

Mussolini je sprejel sporočilo o smrti svojega brata v nekem kraju na deželi, kjer se je mudil s svojo ženo in dvema otrokoma. Takoj se je odpeljal v Rim ter se pričel pripravljati za odhod v Milan.

Mussolini in njegov umrl brat sta bila ljudska učitelj. Pozneje je Benito postal častnik in izdal svoj lastni list Ko je Benito postal diktator Italije, je uredništvo prevzel brat Arnaldo leta 1922. Več let je Arnaldo vsak večer telefoniral svojemu bratu za navodila glede lista, pozneje pa je sam pisal uvodne čuanke.

V gospodarskih zadevah je bil zelo previden in predno je njegov brat postal italijanski ministrski predsednik mu je večkrat pomagal z dnevarjem. Pozneje je tudi prevzel oskrbo več privatnih zadev svojega brata.

Bil je oženjen in ima dva sina. Arnaldo je bil popolnoma nasproten značaj svojega brata. Bil je nasproten športu, Benito ves gori za šport. Avtomobil je vozil zelo varno, medtem ko ministrski predsednik vozi po 85 milj na uro. Bli je čakal in je nosil naočnike; Benito ni tako močan in ima zelo izrazite poteze.

Oba sta bila časnikarja, toda njihuj prijatelji so v družbi opazili, da sta bila oba med seboj nekam tuja. Benito je dve leti starejši od umrlega brata.

DEČEK UBIL OČETA

BYRON, Ga., 21. decembra. — Harry Hatchett, star 14 let, je ustrelil svojega očeta, Pink Hatchetta. Sin pravi, da je ustrelil svojega očeta, ko je branil svojega mater. Koronerjeva porota je izjavila, da je mladi deček bil upravičen postaviti se za mater in ustreliti očeta, nakar je bil oproščen.

ADVERTISE
in "GLASNARODA"

JAPONCI SO PREKRŠILI TROJE VAŽNIH POGODB

NANKING, Kitajska, 21. decembra. — Kitajska se bo odločno protivila vsakemu japonskemu prodiranju proti Činčovu. Kitajski zunanji minister dr. Wellington Koo je obvestil voditelje Lige narodov, da bo kitajska armada v silobranu primorana k odporu, ko bi Japonci skušali napasti mesto.

V noti, ki jo je poslal Ligi narodov, opazarja slednjo na nov, resen položaj, kateri se je razvil v okolici Činčova. Japonci so namreč zopet pričeli s svojimi vojaškimi operacijami.

Zunanji minister je nato podal izjavo, ki jo je smatrali za nekaj poziv Združenim državam, naj pomagajo Kitajski.

Po njegovem zatrdilu, so Japonci prekršili pogodbo, sklenjeno med devetimi silami, nadalje Briandovo pogodbo in razne določbe Lige narodov.

Dr. Koo je poudaril, da je Mandžurijska pravzaprva kitajska last ter je navedel v zvezi s tem izjavo petih ameriških državnikov, da se ne sme nikdar dovoliti, da bi Japonci razkosali Mandžurijo. Ti državniki so: — John Hay, Theodore Roosevelt, Woodrow Wilson, Warren Harding in Ch. Evans Hughes.

SANGHAI, Kitajska, 21. dec. — Kitajci domnevajo, da bo mesto Činčov še pred božičem zavzeto. Resnični cilj te ofenzive je, pregnati armado maršala Čan Hsue Lianga iz Mandžurije.

TOKIO, Japonsko, 21. decembra. — V ozemlju, kjer prodira japonska armada, kaže toplomer dajset stopinj pod ničlo.

Japonci pravijo, da je njihovo prodiranje potrebno v svrhu iztrebljenja kitajskih banditov.

PSI SO RAZTRGALI 37 OVAC

THE GLEN, N. Y., 21. dec. — Več psov je raztrgalo 37 ovac, last Morgan Paseo, tekmo zadnjih tednov. Psi so se do sedaj skrbno ogibali zanjkam in lovcem.

TRIJE UBITI NA ŽELEZNIŠKIM KRIŽIŠČU

SHILLICOTHE, O., 21. dec. — Vlaku Baltimore and Ohio železnice je na križišču pri Roxabell povozil in usmrtil tri moše, ko so se vozili v avtomobilu preko tira. Vsi so bili iz Frankfort, Ohio. Ubiti so: Donald Hyer, Delano Hyer, njegov boat in Earl Davis. Vsi so bili stari od 25 do 30 let.

VELIKI ORLI NADLEGUJEJO OVCE

FORT STOCKTON, Tex., 21. dec. — R. L. Baumgardner in C. M. Downs bosta skušala z aeroplanom dobiti velike orle v Marathon gorah, ki so napravili že veliko škodo med ovcami in drugimi majhnimi živalmi po farnah. Letajo vedno v skupinah po štiri ali pet, gnezditjo visoko na nedostopnih pečinah in lovi jim ne morejo priti do živca.

BAVARSKA ZLATNINA NA DRAŽBI

Bavarski dragi kamni so na dražbi v Londonu. — Slavni wittelsbaški modri dijamant bo prodan.

LONDON, Anglija, 21. decembra. — Zlatnina in dragi kamni bavarske kraljeve rodovine bodo prodani na javni dražbi. Christie, ki je prodal na dražbi že ruske dragocenosti, bo prodal tudi dragocenosti bavarske kraljeve rodovine.

Dragocenosti so prišle iz Monakovega pred tremi tedni v dveh majhnih zabojih z napisom "Last kraljeve hiše Wittelsbahov". Najdragocenejši kamen je moder dijamant, ki tehtja skoro 35 karatov, okoli katerega je naloženih več majhnih dijamantov. Ta dijamant je prišel v posest bavarske kraljeve rodovine, ko je bila avstrijska nadvojvodinja Marija Amalija poročena z bavarskim princem Karolom Albertom leta 1882.

Drug dragocen predmet je veličastna tiara iz dijamantov, od katere visi 36 briljantov. Med drugimi dragocenostmi je tudi velik rjav briljant in devet velikih emeraldov, ki tehtja od 28 do 99 karatov.

Ta dražba spominja na dražbo, na kateri je bivši belgijski kralj Leopold, ki je bil znan po svojem razuzdanem življenju, prodal dragocenosti belgijske krone leta 196.

LONDON, Anglija, 22. dec. — Modri dijamant, ki je bil last nekdanje bavarske kraljeve rodovine je bil prodan za \$18,500. Tiara, obložena z dijamanti je prinesla \$28,000.

Mnogo bolj kot za dijamante so se potegovali za briljante in posebno velik kamen, ki tehtja 53 karatov, je bil prodan za \$22,000. Vse dragocenosti so bile prodane za približno \$137,000.

DVA AEROPLANA TRČILA V ZRAKU

MOUNT CLEMENS, Mich., 21. decembra. — Tekom manevrov sta se v zraku zadela dva aeroplana in ubiti so bili trije letalci.

Ubiti so: poročnik Koons, star 23 let, Charles Wilson, 22 let in Walter Lauver, star 26 let.

Ko je bil aeroplan, katerega je vodil Koons, okoli 200 čevljev nad zemljo, je nekoliko nižal naglico, aeroplana in pri tem se je zadela vanj krilo drugega aeroplana, nakar sta oba treščila na tla.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

BOŽIČ

Sedanja generacija se ni doživela takih božičnih praznikov kakor so letošnji.

Krize leta 1893 in 1907 niso bile nič v primeri s sedanjo depresijo. Trajale so jedva po par mesecev, nakar se je precej kmalu obrnilo na bolje.

Takozvana prosperiteta se je začela v Ameriki med vojno, ko so skoro vse tovarne obratovala do skrajnih možnosti, pa še niso mogle zadostiti vsem zahtevam.

Kdo se ne spominja časov, ko je bil izpostavljen aretaciji sleherni, kdor je brez dela pohajkoval po ulicah?

Delavec je bil pošteno plačan za svoje delo, in nekateri so zaslužili vsote, o kakoršnih si pred leti niti sanjati niso drznili.

Kapitalisti so grmadili milijone, vse izdelano blago se je sproti spravljalo v kupčijo in denar.

Zavezniki so se bili v boju z Nemčijo popolnoma izčrpali.

Manjkati jim je pričelo hrane in vseh drugih potrebščin.

Združene države so takorekoč preko noči postale zakladnica in skladišče za zaveznike, po končani vojni pa, izvzemši za Rusijo, za ves ostali svet.

Edinole Rusija se je postavila s svojo lastno močno na noge in baš zato je menda danes najbolj ustaljena in najbolj neodvisna država na vsem svetu.

Vse ostale države so bile pa odvisne druga od druge, in polom ene je posredno pomenjal polom za ves svet.

Najprej je opešala Nemčija, kajti zavezniki so ji bili naložili taka bremena, da jih pri najboljši voljni ni mogla prenašati.

Zavezniki so zahtevali od Nemčije svoje, dočim je Amerika terjala svoj denar od zaveznikov.

Začasno je rešil položaj predsednik Hoover s tem, da je proglasil leto dni trajajoč moratorij, ki bo pa potekel že meseca julija prihodnjega leta.

Nekateri namigujejo, da ne bo drugače, kot da bo treba moratorij podaljšati za nedogledni čas, oziroma vojne dolgove in reparacije enostavno črtati.

Ta predlog je seveda zadel pri ameriških državnikih na gluha ušesa. Zvezna blagajna kaže velik primanjkljaj, ki bi se v tem slučaju še znatno povečal.

Moderne iznajdbe, predvsem radio, zrakoplovi itd., so v zadnjih letih tako zblížale svet, da največje razdalje sploh ne pridejo v poštev.

Ko ni več daleč čas, da bi morali postati vsi skupaj takorekoč ena sama družina, se je pa začelo dogajati nekaj, kar je usodepolno za vse.

Vsaka država hoče rešiti svoje težavne probleme na svojo lastno pest, obenem si pa prizadeva onemogočiti razvoj svoje sosede.

Države so se obdale z visokimi, skoro nepremagljivimi carinskimi zidovi, misleč, da si bodo s tem opomogle, dasi bi morale vedeti, da je sedanja depresija svetovna in da je brez temeljitega in splošnega sodelovanja ne bo mogoče odpraviti.

Delavec trpi, kapitalist trpi, vsak posamezni je prizadet.

Za odpravo svetovnega zla, je treba svetovnega sodelovanja. Posameznik, posamezna država ali celo skupina držav ne znore ničesar.

Šele tedaj, ko bo prišel svet do tega spoznanja, bomo zamogli praznovati lepše božiče nego je letošnji.

BOŽIČ V POLARNEM SVITU

Od novembra do konca januarja ne vidijo prebivalci severnega Greenlanda, čijih naselja so najsevernejša na svetu, nobenega solnca. Seveda ni označka "tema" za božične dneve v teh oddaljenih ozemljih prav nič točna. Čeprav ne sije solnce, sveti Greenlander druga, še čudovitejša nebesna luč. Sneg se blešči v sijaju zvezd in severnega sija, ko roma mesec smehljajoč se in navidezno dobro razpoložen preko vsega obzorja. Celo o poldnevem času sije mesec tako svetlo, da so njegovi žarki kakor lesketajoč se most nad zamrzlim morjem. Samo nekoliko minut za "dne" ti ni treba svetiljke.

Nepopisno lepa pa je za to barvna krasota nočne dobe, kar se zdi sicer neverjetno, a je vendar resnično. Solnce, ki se osebnostno prikazuje, pošilja za to svoje pribojnice, močne, sijajne trume žarkov, ki se od njih obliki leskečejo in od katerih se zdi sneg dvakrat bolj bel, dočim se nebo pobarva temnomodro.

Baš božični čas v teh najsevernejših obljudenih koncih naše zemlje razpolaga z barvno simfonijo, v kateri se izražajo vsi mogoči odtenki spajajoči se v nepopisno harmonijo. V svečani krasoti pričakuje severni Greenlander svetli božični čas. Zareči vence severnega sija venca nebo, na katerem je zagorela božična zvezda. Nizke hiše naselij so se pokrile z visokim snegom. Skozi okna pa odseva po več tednov zaporedoma dan in noč svetla luč. V hišah se vrši veliko delo. Že več tednov pred božičem si začena Greenlander pripravljati praznjo obleko. Moške, žene in otroci, vsi se udeležujejo tega dela, kajti vsi naj bodo deležni prazničnih oblačil. Zaloga kožuhovalne od poletnega in jesenskega lova rabi za ta oblačila. To je lepa kožuhovalna, ki jo poznajo ženske vsega sveta pod imenom seal. Iz teh svilenih mehkih kož si kroje mladi Greenlander svoje hlače! Tu so grobejše kože, ki so najbolj uporabne za moška oblačila. Iz belih kož, ki so včasih sila dragocene, si urezujejo zavojke. A vse je okrašeno z bogatimi čipkami. Tako nastajajo prava čudesa narodnih noš, ki se leskečejo v vseh mogočih barvah. Umetni biscri, ki jih uvažajo iz Danske, krasijo oblačila v vseh mavričnih barvah. Velik, s biseri vezen ovratnik je prava krona greenlandske božične noše.

Ta dela, ki jih izvršijo z največjo marljivostjo, in s pravcati umetniškim znanjem, zahtevajo mnogo časa. Za spanje ni časa. "Vse noč nisem zatisnil očesa", slove stavek, ki ga čuješ na vsak korak pred božičnimi prazniki — to je že skoraj pozdrav s katerim se srečujejo Greenlanderji in Greenlanderke. Izmenoma ležejo pridne Greenlanderke za eno ali dve uri na lesu. Potem se nadaljuje delo s šivanjem in sukanjem. Če je že potrebno, da dobi vsak družinski član praznjo obleko, tem potrebnije je, da se spravi hiša v dostojen red. Stanovanjska oprema v greenlandski hiši obstoji iz malo predmetov. Veliko peč mizo in več zabojev, vse to — vidiš v hiši. Tla odrgnejo še posebno krepko, okna očedijo. Ker pa je greenlandski dom običajno zelo čeden, pomeni veliko čiščenje pred praznikom, v glavnem to, da spravijo vsakovrstno ropotijo kamor koli v stran. Nazadnje okrasijo stene, ki so čisto umetniško poslikane, s pestrimi slikami — običajno

so to izrezki iz ilustriranih časopisov. Čim so oblačila in dom v redu, pride vrsta na božično drevo. Tudi to je težko delo. V deblo izvirajo majhne luknje in v taknejo vanje veje. Tako nastane iz okostnjaka lepo božično drevo. Veje okrasijo z dišečimi gorskimi zelišči, ki so jih nabrali nekoliko dni pred božičem v visokih gorah. Potem opremijo drevo kakor pri nas z lučkami in bliščem.

Nikjer na svetu ni gostoljubnost o božičnih praznikih tako velika kakor v tej daljni deželi zemlje, ki ne pozna niti radija. Tu se ta na največji letni praznik obiskujejo vsi vprek. Pogostijo te s kavo, sealovim mesom in kašo. Že v adventu se pričnejo vaje za božično službo božjo in prepevanje psalmov. K tem prireditvam se zberejo vsi prebivalci naselja. Polarni lovci s svojimi ženami, ki nosijo male otroke v naročju, mlada dekleta in fantje, pa tudi starci in pohabljeni, ki se komaj premikajo. Najprej nastudirajo petje v mali kapeli, ki služi za cerkev, potem se nadaljujejo vaje na prostem. Največji dirigent kakšnega evropskega simfonskega orkestra si ne da toliko muje kakor vodja kakšnega greenlandskega zbora. Ne prestanto ponavljajo isti stavek, globoko v severno noč odmevajo božični spevi.

Greenlanderji imajo bogat zaklad izvirnih božičnih pesmi. Besedila kakor muzika izvirata od domačih avtorjev. Ti proizvodi prave narodne umetnosti nudijo neizčrpano gradivo za etnografe, ki jim niti od daleč, še niso naklonili potrebne pozornosti. Prastare greenlandske bajke se prepletajo s krščanskimi motivi. Iz teh spevov veje globok verski čut in resnično občutena pobožnost. Greenlanderji so zares najvernejši kristjani našega časa. Najmarljivejša je mladina, ki ostaja po cel len oči na nogah, da doseže dovršenost v podajanju božičnih himen. Tudi otroci se vezbujo. Če jih je mnogo skupaj, se ne boje niti gorev. Gore si nepokojneži, ki so jih iz kakršnega koli razloga, zločina ali žalitve izgnali iz naselbine. Živijo kakor v prostoru časih nepokojneži islandskih bajk v polni samoti. V večni polarni noči se približajo človeškim seliščem, da kradejo in strašijo dobre ljudi. Čim se dnevi podaljšajo in solnce priznava zasilje, se neha ta strah pred nepokojneži in nič več ne sliši o njih.

Na sveti večer je mala kapela v naselbini do vrha polna. Zasvetila se je v praznični krasoti. Božično drevo iz Danske žari ob oltarju, ki je okrašen s starimi bakrorezi. — Duhovnik govori o "Onem, ki prihaja z Jutrovega". Teško je dihati v malem, prepelnem prostoru. Vendar pa zveni božični psalmi glasno in blagodoneče. Na povratku iz cerkve vidiš, kako gorijo za vsemi okni božične lučke. Tedaj hodijo ljudje od vrat do vrat, od hiše do hiše in si voščijo vesele božične praznike. Tujca, ki ga je zaneslo ta čas v naselbino, se spomni ljubeče z darovi, krasnimi greenlandskimi izdelki, ki bi pomenili

SAKSER STATE BANK

v likvidaciji

Sedanja uprava Sakser State Bank je že začela razpošiljati vložnikom pole, na katerih bodo ugotovili svoje terjatve. Besedilo je deloma v slovenskem jeziku ter je lahko umljivo v obliki vprašanj in odgovorov.

Kot vse kaže, delo likvidacije dobro napreduje, in vložnikom ne bo treba dolgo čakati za denar.

Državni uradniki, ki vodijo likvidacijo, bodo gotovo glotali na to, da bodo obveznice, v katerih je imela banka svoj denar, čimdražje prodali ter s tem zaščitili vlagatelje.

Časi so še vedno hudi in slabi, in zaenkrat je le malo izgledov za lepšo bodočnost.

Ko je prevzel državni superintendent za banke upravo Sakser State Bank, je obljubil, da se bo začelo z izplačili v teku števdesetih dni. Ker so bili pa pole za terjatve tako zgodaj razposlane, vidimo v tem nekako znamenje, da bo zadeva najbrže še prej kot v devetdesetih dneh rešena.

Precej smo pomirjeni, ker vest o likvidaciji tega velikega slovenskega bančnega zavoda ni tako porazno vplivala na vlagatelje, kot bi človek domneval, da bo.

Težki časi, slabe gospodarske razmere in finančne krize, vse to je naše ljudi toliko utrdilo, da so na vsak udarec pripravljeni in da znajo vsak, še tak hud udarec moško prenesti.

Nešteto bank, ki so razorno in pošteno poslovale, je moralo prenehati s poslovanjem, in žal, da je med njimi tudi Sakser State Bank.

V časih finančne krize in splošne depresije odločajo pač mogočnejši faktorji kot sta poštenost in točno poslovanje.

Z zanimanjem smo zasledovali, kaj je slovensko časopisje v Ameriki pisalo o likvidaciji tega velikega slovenskega bančnega podjetja.

Z eno samo izjemo moramo priznati vsem slovenskim listom, da so dostojno in pošteno poročali.

Izjemo je tvoril kot vedno ob takih prilikah, seveda "Slovenec", ki uvažuje načela o bratski ljubezni le takrat, kadar gre za njegov žep in obstoj.

Ako zadene njegovega bližnjega, ki ima slučajno drugačne politične nazore nego jih ima on, nesreča, bi najraje veselja zaplesal ter ne pozna v škodoželjnosti ne mere, ne meje.

Vsem ostalim slovenskim listom pa čast.

Rojake opozarjamo, naj ne verujejo nikakim govoricam o Sakser State Bank, ki jih morda nekateri širijo deloma iz zlobnosti, deloma iz nevednosti.

Vse podrobnosti bo dala sedanja uprava vlagateljem, oziroma jih bo skušal Glas Naroda dobiti in jih bo objavil.

Le od sedanje uprave oziroma iz Glasa Naroda hoste izvedeli resnico o tej zadevi.

v evropskem stanovanju se prav poseben okras.

Nihče ne spi tu v božični noči. Čim se je končal obisk, odkorakajo trume mladih Greenlanderjev z veseljem oznanilo skozi noč. Po cele ure stoje v snegu in prepevajo. Pred vsako hišo se mora oglasiti svečani spev. Pokojno se bleščijo zvezde, belo se leskeče sneg, narava daje dostojen okvir božičnemu prazniku najpobožnejših in najdobrodušnejših ljudi med prebivalci naše zemlje. Kdor je kdaj doživel božični večer v greenlandski naselbini, ne bo njegovega silnega utisa pozabil nikoli več.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Ker se je približalo novo leto, moramo skrbeti za bodočnost v vseh ozirih, tudi v društvenem. Kar naenkrat bo tukaj pustna zabava, katero je sklenil Slovenski Dom (American Slovenian Auditorium) primerno proslaviti dne 6. februarja v svojih lastnih prostorih. Dom bo priredil krasno maskaradno veselico, pri kateri se bodo delile maskam nagrade.

Ne pozabite pa tudi na Silvestrov večer priti v Slovenski Dom, kjer bomo v prijetni družbi pričakali novega leta.

Za zabavo in postrežbo bo vse najbolje preskrbljeno.

Z bratskim pozdravom!

Odbor.

KJE SE NAHAJATA moja dva brata Peter in Jaka Medved. Doma sta iz Janežovo brdo, št. 5, pošta Prem, Notranjsko. Sporočiti jima imam več važnih zadev z doma. Prosim, oglasita se bratu: — Mathias Medved, 2125—8th North Ave. Great Falls, Mont.

NAZNANILO. — Kadar želite suho meso, žunke, plečeta, klobase in jeste, obrnite se na nas, ker izdelujemo vse prešičevo meso prav kot v vstarem kraju. — Oena je vse 25c funt in poštino plačati sami. — John Filipič, 1048 E. 76. St., Cleveland, Ohio. (2x 22&24)

Peter Zgaga

Zgodovina pravi, da je predsednik Lincoln odpravil suženstvo ter s tem zabil vse družabne razlike med črnci in belci.

To pa seveda ni res. Sedanja beli rod po južnih državah še istotako sovraži in zaničuje zamorec kot so jih sovražili in zaničeval njihovi predniki. Zamorci to trpko občutijo, pomagati si pa ne morejo, kajti niti pred sodiščem niti pred drugo oblastjo nimajo skoro nobene zaslombe.

Razmerje se je malo izpremenilo le tekom svetovne vojne, ko je bilo poslanih dosti ameriških črnskih polkov v Francijo, kjer so se sestali s črnci iz francoskih kolonij.

Belopolti častniki jih niso smeli žaliti, in so sploh uživali iste prednosti in svobode kot njihovi belopolti tovariši.

Ta izprememba je posebno prijala črncu iz neke južne ameriške države, ki je ves navdušen pripovedoval svojemu prijatelju:

— Plemenske razlike so torej zabrisane, plemenskih razlik ni več. Vsi smo enaki — ljudje črne in ljudje belega plemena. Nobene razlike ni več. Ko bo vojne konce, se bom vrnil v svoje domače mesto. Bodo obleko si bom kupil, bele čevlje in bel klobuk ter zasnil lepo mlado hčerko bogatega belega renarja. Prijel jo bom za belo roko in jo odvedel v cerkev, kjer naju bo pastor poročil.

Prijatelj ga je poslušal in odvrnil:

— Tak, tako boš ti storil. Ali veš, kaj bom napravil jaz? Jaz bom pa kupil črno obleko, črne čevlje, črne rokavice in črn klobuk, ter bom šel za tvojim pogrebom.

*

Rojak se je ustavil pred izložbo, v kateri je bilo razstavljeno žensko spodnje perilo. Sredi izložbe so bile svilene ženske pajamas.

— Kaj pa je to? — vpraša svojega prijatelja?

— I, to so hlače, kakoršne ženske ponoči nosijo.

— Moj Bog, — je vzdihnil rojak — kam bomo prišli? Da bi le moja stara ne izvedela. Dosedaj je nosila hlače samo podnevi, z znanaprj bi jih hotela tudi ponoči nositi.

*

Danes bi vam rad povedal kako lepo božično zgodbo, kaj lepega in veselega, pa res ne morem, ker nočem spiliti vas in samega sebe.

Sploh je pa v božičnih zgodbah več neresnice, nego resnice. Res je, da se dogajajo v življenju naključja, vsa naključja se pa vendar ne pripete na sveti večer in v sveti noči.

Dvajset do trideset odstotkov božičnih povesti pripoveduje o materi, ki že petnajst let ni imela nobenega poročila o svojem sinu; pripoveduje o nevesti, ki že nad deset let joka in čaka svojega zaročenca.

Pa glej — ko zavzame opolnoči zvonovi, nekaj na rahlo na okno potrka, mati vstane in gre odpirati, in kaj mislite, kdo stoji na pragu?

Seveda njen sin, ki ga je že petnajst let pogrešala.

In ko se ona nesrečna nevesta vrača od polnočnice, sreča ali veste koga?

I, saj vam menda ni treba niti praviti, da sreča svojega zaročenca, ki ga je že zdavnaj smatrala za mrtvega, pa se je srečen, zdrav in celo bogat vrnil v njeno naročje.

Take so torej božične zgodbe. V vsaki je več neresnice nego resnice. Jaz že ne verujem vanje.

Božič smo doživljali v lepih mladih letih, dočim je sedaj realnost tako težka in tako resna, da je premalo prostora za božično razpoloženje.

Če sedaj tujina materi sina vzame, ki ga vzame za vedno. In če se ženin in nevesta ločita, prav kmalu pozabita drug na drugega. Precej nerodno bi jima bilo, če bi se zopet srečala, magari na sam sveti večer.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
\$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 15th Street
New York City

Janko Kač

Klic Domače Grude

Božična Povest

V mirazico, dim in večer tone otožna pokrajina. Ren gre v srez in se pogreza v vedno globljo lenost. Zdaj in zdaj bo popoluoma otrpnil in bo umaknil klepet edinega motornega čolna, ki se zdaj bije to gluho samoto. Slepa strme v mrak okna tovari, ki so sicer vsa leta mežikala v pozdrav domačima in tujcu. Od saj očrneli sneg visi s plotov, hiš in drevov in leži po kotih kakor umazane cape.

Kakor ročke grmade kriče reka okna v lesku božičnih drevov med mirnimi okni delavskih hiš in v predmestju. Tri milijone brezposelnih v državi! Kje bi vzeli denar za dreve, kje za darila! Troje šiltov na teden je komaj za mleko, kruh in obutev. Tak je Walsum ob Reni na sveti večer devetnajststotridesetega.

V tesni kuhinji sedi Johann Wochinz z ženo, osemletnim sinkom in desetletno hčerko. Pravkar so popili za večerjo črno kavo s kislim kruhom iz tovarne za hlebece. V kotu na mizi stoji za komolec visoko smrekovo drevo s tremi piškoti in nekaj konci svečnih ostankov od lani. Janez Bohine, še ime si moral prodati za boljši kos kruha ženi in deci. Dobra je bila kupčija in poln žolodec vseh tridesetih let, odkar si zadnjič zavriskal na bizovniškem griču, ko si se vračal od zadnjega šilta pri Sonnenberga domov v Šešce. Vsa ta leta se ni Johann spominjal domačih krajev. Pozabil je pri ženi Nemki celo svoj materini jezik, otroka sta se kar norčevala iz svojih vrstnikov, da lajajo, ko so se med seboj menili v slovenskem rodnem jeziku.

Pri napol mrzli pečki sedi Johann in si glavo podpira z obema rokama. Kakor reke na slepem zemljevidu se vijejo debele modre žile na njih. Kje so tvoje misli, Johann? Žena krpa prepleznjeno krilo — na sam sveti večer, za božični praznik. Le radovedne oči otrok so zamaknjene v migljajočo svetlobo božičnega drevesa v visokem oknu oddaljene vile. Vroča lica in blede roke se tiščijo šip.

— Zakaj pa je letos naše drevo tako revno, mama? — zaskrbi hčerko.

— Dela ni, otročiča, — pojasnjuje mati in kar ne odvrne oči od šivanja.

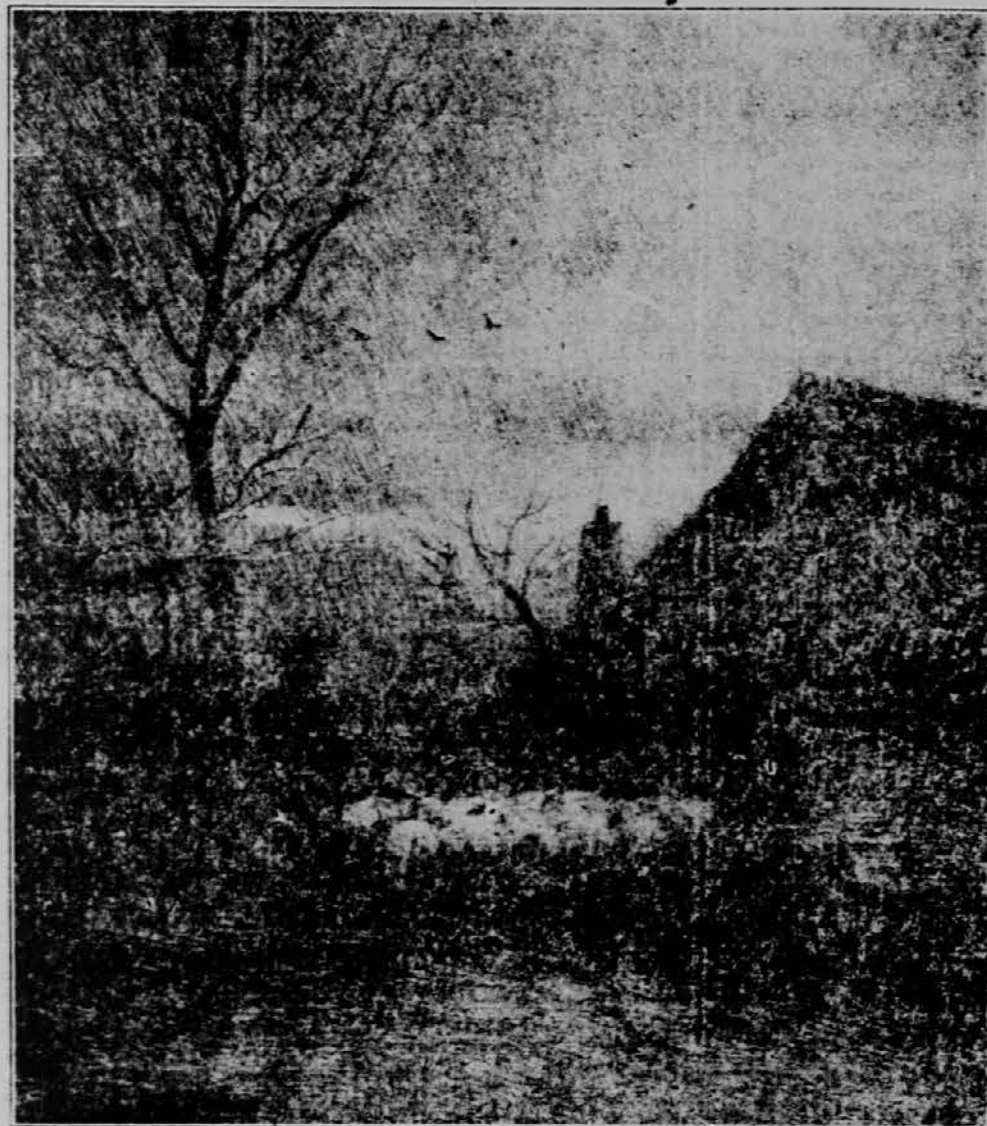
— Afek, kakšno božično drevo si imel pa ti, ko si bil še otrok? — poizveduje kodrolasi sinko in poboja očeta po osivelih lasih.

Kakor iz globokega sna je dvignil Johann Wochinz glavo. Čuden blesk se je vžgal v njegovih dobrih rjavih očeh. Posadil si je na vsako koleno enega otroka in je pričel pripovedovati v mehkim porensem narečju. Vsa puščoba je izginila iz hladne kuhinje. Ženi so omahnile trudne roke na krilo.

— Tam v mojem rojstnem kraju — sredi rodovitne doline pol zeleno goro Mrzlico ne poznajo božičnega drevesa. Tam so tovarne tako redke kakor tukaj gozdovi. Polno pa je tamkaj vitkih smrek in košatih borovcev, kdo bi potem postavljaj v sobo pritlikave smrečke! Žitna polja so tam in sočni travniki in mnogo živine; kravice, volčkov in poskočnih konjičev. Verni ljudje so tam, zato počastijo Izveličarjevo rojstvo na poseben način. Čula sta, otročička, da ni nihče hotel sprejeti tam v judovskem Jeruzalemu svete družine pod streho in je zato prišel naš Zveličar na svet v ovčjem hlevu. Da pokažejo svoje dobro srce, ki je siromaku vedno odprto, postavijo pri nas doma v vsaki hiši jaslice. Vesta, kaj so jaslice? Seveda ne moreta vedeti, saj se še jaz komaj spomnim nanje. Jaslice napravijo takole: V kot v sobi pritrdijo triogelno desko, za komolec dolgo. Na njo se naloži lep hriček iz mahu. Ej, kako smo se izkušali, kdo bo iztaknil lepši mah. Najlepši je bil na starih hrastih, kakor zelene trobne blaznice, mimo katerih je šel srebrni dih. Nekateri mahki so imeli še končaste rjave čepice na dolgih vratovih. V našem hrastju je bil vedno najlepši mah.

Na vrh griča smo postavili hlevček. Papirnat se kupijo pri nas v trgovinah. Samo raztegneš ga, pa že kleči v njem poleg Božička sivobrati Jožef in sklepa roke Marija, zadaj pa gledata začudeno na veseli dogodek sivi, dolgonhi osliček in rdečepisani volek. Cele tihne sem delal nekoč, da sem napravil pravi leseni hlevček. Božje dete, Marijo, Jožefa in obe živali pa sem izdelal iz voska. Vsi so hodili gledat ta čudež.

Po pobočju hriba je treba postaviti palme, vsakovrstno živinico in pastirke. Velike pole naslikanih drevov, ovčic in ljudi smo kupili že cel teden pred božičem in jih izrezali. Za oporo smo jim prilepili na hrbet priostrene treske. Koliko je bila smeha pri tem!

PROTI DOMU

Vse popoldne smo postavljali po mahoviti rebri v kotu palme, kravice, teličke, ovce in oslice in preukarjali, kako bi bilo lepše. Prav nad hlevček smo obesili na nitko zbor prepevajočih angelčkov, tja pod hriček k steni pa smo postavili svete tri kralje. Saj smo veleli: v enem tednu že pridejo na vrh griča.

Pa je vzel ob mraku oče v eno roko mlek, v drugo pa posodo blagoslovljene vode in smo romali po sobah in hlevih z molitvijo in blagoslovom.

Vsa hiša je dišala po kadilu in svetilnem podu. Večer je bil polu tajinstvenih zgoib in potic s sladkimi rožinami prav do enajste ure, ko smo jo mahmili k polnočnici.

Vesta kaj je polnočnica. Na sveti večer je maša ob polnoči — polnočnica. Cele tihne smo sanjali otroci: — H polnočnici pojdemo! V mrzlo smo stopili in glejta: vsa pota migljajo od lučk polnočnih vernikov, ki hitijo po ozkih gazeh. Moški zaviti v debele burnuse, ženske čez glavo odete v top-
le volnene rute. Z vrha od Marije Magdalene na Homu sveti homski mežnar Jurij Petek in utrinja pot pridni ženi in zastavnim otrokom. Doma je ostal le stari oče, ki moli in dremlje v zapecu, in kodrasti sultan, varuh imetja v samotni. Niže se pridružijo mežnarjevi luči še druge: Lajnar z

desne in vsa Brda. Po grapi ob Kolji poska kujejo rudarske svetiljke Matenčanov. — Prav izpod Mrzlice sopiha z lučko nadušljivi Gregur in Kočar, poln ivja na orjaških brkih. Po reški soteski romajo goste luči: Kranje, Smrekar, Vrhar in Alac. Vse ceste in pota se vedno bolj polnijo z migljajočimi lučmi, čim se bližajo farni cerkvi svetega Pavla. Veselo zagoreli obrazi se zbirajo v cerkvi. Orgle zabučijo v svetli cerkvi, ko pristopi k oltarju Miha Plešnik, božji pastir, in zapoje z raskavim grlom: — Gloria in excelsis Deo. . .

Pritrkavanje je objelo vso dolino, kakor da je napočil večni praznik in je konec vseh težav in bolesti. Kako poje veliki zvon svetega Pavla? Poslušajta! Kaj ne slišita? Domov. . . do-mov. . . do-mov. . .

Glavo in ves život je nagnil naprej Johann Wochinz in poslušal napeto glas šentpavelskega velikega zvona. Žena globoko zavzdihne in otrse solzo, ki je kanila na njeno praznično krilo. Otrca se držita krčevito očetovih ram in poslušata v noč. . .

Pri sosedu zahrešči opotekaje star gramofon: — Heilige Nacht. . . rsk. . . Nacht. — Johann Wochinz se strezne, pogleda okrog sebe. Mrzlični blesk mu izgine iz oči. K sebi privije levega otročiča.

— Joj, kako lepa je bila tvoja povest! — se izvije dekleci vzklik.

— Zakaj pa ne gremo tja iz teh žalostnih krajev? — ga poboja z mrzlo roko sinko.

— Prav imas, sinko! — Tja pojdemo, ko tukaj ni kruha. Starega očeta in mater imam doma, ki jima pešajo noči. Doma nas čaka ravna zemlja in nas kliče. Mi pa stradamo tukaj in nihče ne ve, kako dolgo še ne bo dela. Zemlja nikoli ne praznuje, ona da vedno šilte, ker da kruha. Še ta mesec pojdemo, ko smo čuli veliki zvon svetega Pavla. Po potico stopi v gostilno, Mimi, in čaja skuhaj, da praznujemo dostojno zadnji sveti večer v tujini.

Zaplapolal je veselo ogenj v peči. Beli zobje so slatno drobili krhko potico in jo zalivali s sladkim čajem. V kotu pa so umirale lučke na božičnem drevo. Z njim je umirala tujina v sreč Janeza Bohine, ki je zaslislal to sveto noč od daleč klic domače grude. . .

LJUBA PRENNER:

Božična Povest

— Ja — zakaj pa — glih o polnoči, ko vse najslajše spi, rodilo se je dete. — je vpil mali davčni adjunkt, vlekel in zaviljal glasove in iz vodeno svetlih oči mlo gledal proti stropu.

— Malo pijančkani bomo spet, pa bo — sveti večer! — je zazdelo dobrovoljni Joža Kanc, prileten samec, že ves plesniv od zanemarjenosti in malomestnega dočgočasja.

— Kaj pa vendar hočete, ljudje? Ali ni ta večer prav tako kakor — recimo — vsaka običajna sobota?

Nihče ni glasno ugovarjal rohnemu gospodu sodniku; še mladi Bučar, veliki prepirljivec in upornik, je molče kadil svojo cigareto.

— He — lepo prosim — molčite vendar gospodu Maček, kdo vas bo poslušal? Nazadnje začnete še s cerkvenimi popevkami ad maiorem gloriam Dei. . . Ne vem, kako morejo biti odrasli ljudje tako mevžasto otročji. . .

Tudi to pot mu ni nihče ugovarjal. Zavrnjeni pevec je globoko vzdihnil in se ozrl od smehljajočega Kanca k mlademu Bučarju, ki je nekaj risal po namiznem prtu. Gospod sodnik, razgret in nevoljen, se je iznova zagnal:

— Kaj neki pričakujete? "Kris-kindla" z božičnim drevesčkom in "sveto nočjo"? A? Dvajset let sem oženjen, otroke imam, božično drevesce, petje, klavir, ganjenost, solze, potice, nov mehur za tobak in polno stanovanje sentimentalnega smrada. Prva leta sem potrpel in prenašal, zdaj pa že dolgo ne več — po prvi "žmahtni" pesmici poberem svoje darilo, se lepo zahvalim — in evo me. — Saj ni nič lepšega, nič bolj kratkočasnega v tem oštarijskem brlogu, a človek ima vsaj svoj mir — in konec. To se pa držite, kakor Kristusi na križu, sa-

mo malo še manjka, pa bi jokali. Eden pije, poje in se v mislih že joče, drugi nič ne pije, nič ne govori — ja — in tretji tudi ne zine besede. Ali bom sam govoril? A? — Gospod sodnik je skoraj ležal na mizi in izrivalno iskal po obrazih, ki so se bili nocoj tako čudno zaklenili vase.

— Eh, — je zamrmral, se pogladil po pleši in izpil kizarec. Potem se je pa naslonil na mizo in molčal.

— Maček je osel, — je pomislil in ga osvrknil z zaničljivim pogledom; na potice misli in se samemu sebi smili, ker je tako "sam in zapuščen" na sveti večer. Kanc? Bog si ga vedi, zakaj nocoj ne pije? — Ali je tudi on tako otročji, da obuja kaj vem kakšne spomine — take star zajec? Mladega Bučarja pa ima — o tega pa ima nocoj. Dama, staršev, dekleta — vse zemeljske revščine se hoče otresti — noče biti mehak — pravi, da ne veruje — pa mu menda roji tudi to po glavi — eh, zakaj neki? Kakor da ni ta večer prav tak kot vsi drugi — recimo — sobotni — večeri. . . Domov bom šel — malo še počakam — pa pojdem. . .

Pa je še obsedel in počasi pil; Kanc je čital časopis, Maček se je izgubil v pripovedovanju zgodbe iz svojih otroških let.

Nihče ni prav opazil, kdaj je stopil mladi Bučar od mize. Vsi začudeni so se mahoma znašli v temi.

— Kristus se je rodil! — je dejal mladi Bučar in njegov glas je zvenel čudno majavo, kakor pri doraščajočih dečkih, ki mutirajo.

Spet je zasvetila luč in gospod sodnik je prisluhnil.

Temno so brneli ob šipe glasovi božičnih zvonov. . .

M. Klopčič:

Dete ne more spati.

Dete, zapri oči, da zazibljem te v spanje, glej, skozi okno prihaja noč in ž njo sanje.

Mati, naj lučka gori, da ti vidim v obraz, ne bi rad spal, saj še ni čas.

Dete, ne bodi ne, vidiš, da noč je prišla, da mesec skoz okno te gleda z neba.

Mati, daj, rajši povej — da bo krajši čas, zakaj vsak večer gre oče od nas?

Lej ga, on hodi na delo noč na nočjo, ona mora na delo noč za nočjo.

Mati, zakaj pa ne dela, kadar je dan, takole ponoči je vendar zaspan.

Dete, vidiš to luč, ki na mizi gori, vidiš luči, ki v njih mesto žari? Same gorijo in kažejo pot na levo in desno, tu in povsod. Nekje je fabrika, v njej oče trpi, da lahko gorijo luči vse noči.

Mati, potem pa v tej luči, ki z nama bedi, samo trpljenje očeta gori?

Dete, na svetu je tisoč in tisoč luči, v njih tisoč in tisoč trpljenj gori.

O mati, ugasmu brž luč in zaziblji me v spanje! Težko je bedeti, vse lepše so sanje.

ČUDNI BOŽIČNI OBIČAJI

Med najbolj čudne navade na svetu spadajo molitve črnih spokornikov-meniho v Marseillesu. Vsako leto na sveti večer molijo v svoji kapelici za zveličanje duš zločincev, ki so morali v letu položiti glavo pod nož giljotine. Tihi obred v mali kapelici se vrši še zdaj tako točno, kakor v srednjem veku in spominja gledalca na pravadne čase. Meniški red črnih spokornikov je bil ustanovljen zato, da bi pomagal z molitvami v nebesa onim nesrečnikom, ki jim cerkev zaradi smrtnih grehov ni privoščila blagoslova in odvzede. Glavna naloga menihov je bila že od nekdaj cerkveno pokopavanje justificiranih zločincev.

Justificirani niso smeli počivati v lastni krsti. Polagali so jih sicer v krsto in odnašali ji grobovom, toda tam so njihova trupla zopet vzeli iz krste. Menihi še zdaj hranijo to krsto, v kateri so že mnogi zločinci napravili zadnjo pot. Krsta je črna, kakor meniške kute, in na pokrovu ima velik bel križ. Na sveti večer postavijo krsto v kapelico črnih spokornikov, okrog nje pa postavijo in prižgo šest ogromnih sveč. Menihi kleče okrog krste in molijo za zveličanje duš usmrčenih zločincev, en menih ima kratko pridigo v provenčalskem narečju, potem pa dvignejo krsto na ramena in jo odneso v tihiem sprevodu v celico v samostan, kjer zopet počiva do prihodnjega svetega večera.

Od leta 1887 se niso pokopali črni spokorniki nobenega zločince, kajti cerkev je izpremenila svoje naziranje glede grešnikov in usluge teh menihov so zdaj odveč. Prve čase po ustanovitvi je izkazoval red črnih spokornikov zadnjo uslugo samo usmrčenim zločincem plemiškega stanu, pozneje je pa razširil svoje delovanje na vse justificirance.

Dajte knjige kot darilo za praznike

POUČNE KNJIGE RAZNE POVESTI IN ROMANI PESMI IN POEZIJE

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80
v najfinije usnje trda vez.	1.80

SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.80

RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	80
v fino usnje vez.	1.20
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje vez.	1.60

KVIŠKU SRCA	
v imitirano usnje vez.	60
v usnje vez.	80
v fino usnje vez.	1.10
v najfinije usnje vez.	1.20
v najfinije usnje trda vez.	1.50
v bel celluloid vez.	1.20

NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno	1.10
v najfinije usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.80

MARIJA VAHINJA	
fino vez.	1.20
v fino usnje vez.	1.50
v najfinije usnje trda vez.	1.60

Hrvatski molitveniki:	
Ujeda starosti, fina vez.	1.10
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	1.50
najfinije usnje vez.	1.60

Zvonček nebeski, v platno	80
fina vez.	1.10
Viemar, najfinije usnje vez.	1.60

Angleški molitveniki:	
(za mladino)	

Child's Prayerbook:	
v karmensko platno vezano	30
v belo kost vezano	1.10
Come Unto Me	
fino vezano	30
fino vezano	35
Key of Heaven:	
fino vezano	35
v usnje vezano	70
v najfinije usnje vezano	1.20
(ZA ODRASLE)	

Key of Heaven:	
v celodolno vezano	1.20
v celodolno najfinije usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.50

Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo	2.10
Angleško-slov. in slov. angl. slovar	3.00
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	1.10

Boj maledictivnim boleznim	75
Cerkljansko jezero	1.30
Domači živnozdravniki broširano	1.25

Domači zdravnik po Knapu:	
broširano	1.25
trdo vez.	1.50

Govedoreja	1.50
Hitri računar	75

Jugoslavija (Melik) I. zvezek	1.50
2. zvezek, 1-2 snopič	1.80

Kletarstvo (Skaliček)	2.10
Kratka srbska gramatika	30

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	30
--	----

Kako se postane državljani Z. D.	25
Kako se postane ameriški državljani	15

Knjiga o dostojnem vedenju	50
Kat. Katehizem	60
Kuhinjska Računica	25

Liberalizem	30
Ljubavna in snobistna pisma	35
Materija in enerģija	1.25

Mlada leta dr. Janeza E. Kreka	75
--------------------------------	----

Mladostem, I. zv.	50
II. zv.	50
(Oba skupaj 90 centov)	

Mickarstvo	1.10
Nemško-angelski tolmáč	1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str.	5.00
lepo vez. (Kallinek)	

Nemščina brez učitelja:	
I. del	30
2. del	30

Nemško-slovenski slovar	2.25
-------------------------	------

Najboljši opisniki ljubavnih in drugih pism	75
---	----

Ogleben botan.	50
Orbena knjižarstva	2.50
Pustolovščina, trdo vez.	1.50
broširano	1.20

Prva čitanka	75
Pravila za otroke	60
Priloge: prila po životni meti s vzorci	1.10

Psihične motnje na alkoholski podlagi	75
Praktični računar	75
Pravo in revolucija (Pitamic)	30
Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega idealizma	1.50

Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezapo	2.10
broširano	1.75
Računar v kronski in dinarski veljavni	75

Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar	90
---	----

Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem	50
Solženje	50
Slike iz živalstva, trdo vezano	90
Slovenska narodna mladina (obsega 432 strani)	1.50

Spretna kuharica, trdo vezana	1.45
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.10

Sadno vino	40
Spolna nevarnost	25
Sadje v gospodinjstvu	75
Slovene American Year Book	1.10

Učbenik angleškega jezika	
trdo vez.	1.50
broširano	1.25

Učna knjiga in berilo laškega jezika	60
Uvod v filozofijo (Veber)	1.50
Veliki slovenski spisovniki: zbirka pisem, listin in vlog za zabavne in trgovce	1.25

Vosilna kuharica	50
Zbirka domačih zdravil	60
Zdravila zelisa	40

Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25

Zdravje in bolezen v domači hiši, 2. zvezek	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Medli)	80
II. zvezek	80
Prorokovalne karte	1.10

Izlet g. Broučka	1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolence	60
Iz tajnosti prirode	50
Iz modernega sveta, trdo vez.	1.60

Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger:	
2 zvezka	1.50
Igralce, broširano	80
Igralce	75
Jagnje	30
Janko in Metka (za otroke)	30
Jernač Zmagovatelj Med plazovi	50

Jutri (Strug) trdo vez	75
broširano	60

Jurčičevi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.10
G. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	75

Juan Mserija (Povesti iz Španskega življenja)	50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek	60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zvezek	60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek	60

Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji	30
Krvna osveta	30
Kmečki punt (Senar)	60
Kuhinja pri kraljici gosli nočici	50
Kaj se je Markaru sanjalo	25
Kuzniki	60
Križev pot patra Kupljenika	70
Kaj se je izmislil dr. Oks	45
Levstikov zbrani spisi	90

1. zv. Pesmi: Ode in elegije; Sonetje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik)	70
---	----

3. zv. Slika Lestika in njegove kritike in polemike	70
Trdo vezano	1.10

Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhovnik, itd.	60
Lucifer	1.10
Marjetica	50
Materina žrtve	50
Moje življenje	75
Mali Lord	80
Mijonar brez denarja	75
Maron, krščanski deček iz Libanona	25

Mladini zanikanjevo lastni živopis	75
Mlinarjev Janez	50
Musolino	40
Mrtvi Gostje	35
Mali Klatč	70
Mesija	50
Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladini srem. Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Mladinska vojna, s slikami	25
Boj in zmaga, povest	20
Magajna Velikega vojvode	60
Belfegor	60
Boj, (roman)	60
Burška vojna	60
Beatin dnevnik	60
Božični darovi	30
Božja pot na Bledu	30
Božja pot na Šumarni gori	20
Cankar	20

Grešnik Leonard, broš.	70
Mimo življenja	75
Moje življenje	75
Romantične duše	60
Cvetice	25
Cvetina Borogradska	25
Čebelica	25
Črtice iz življenja na kmetih	35
Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski	60
Darovana, zgodovinska povest	25
Dekle Eliza	40
Dalmatinske povesti	35
Dolga roka	50
Do Otrida in Bilolja	50
Doli z orožjem	50
Dve sliki — Njiva; Starica (Meško)	60
Devica Orleanska	60
Duhovni boj	50

Dedek je pravil; Marinka in škrteljci	40
Elizabeta	40
Pri stricu	40
Fabijola ali čokev v Katakombah	45
Fran Baron Trenk	45
Plazovska zgodba	60
Fra Diavolo	60
Gozdovnik (2 ZVEZKA)	1.20
Gospodarica sveta	40
Godevski katehizem	25
Gostilne v stari Ljubljani	40

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRANK TROHA, Barberton, O.

Krošnjar Peter

(Božična Zgodba)

Ob česti vrhu klanca, od koder je bil lep razgled na nižje ležečo vas je stala srednje velika hišica, zgrajena še po starodavnem načinu.

Bilo je že pozno popoldne, na predbožični dan. Moški srednjih let stopi skozi vrata, si temno zapne vrhno suknjo in se urno korakov spusti po klanecu navzdol. Komaj je napravil nekaj minut hoda, zapazi pred seboj starega moža, ki se je z butaro na hrbtu, počasnih korakov pomikal po strmih čisti navzgor. Ko sta se približala drug drugemu, sta se takoj spoznala ter se v kratkih besedah pozdravila:

— Vi danes tukaj, stric Peter? Kako daleč ste se namenjeni?

— Sam ne vem, dragi moj Jakob, skušal bom prenočiti pod Vrhom pri Zlebnikovih, kjer sem še zaporedoma tri svete večere prebil. Kako pa kaj pri vas Jakob? Ste vsi zdravi?

— Skoro bi rekel, da je vse po starem, toda danes in baš na sveti večer, se nam ima nekaj posebnega zgoditi. Veste, ravno sedaj sem se odpravil, k zdravniku, zato tudi nimam prav posebno dosti časa za razgovor.

— Pa ne, da bi bil kateri mogoče hudo bolan? — vpraša krošnjar Peter Jakob in ga z boječim pogledom pogleda v obraz.

— Ne, bolan ni nihče, ampak to je in Vam moram kar naravnost povedati: novorojenčka pričakujemo.

— O tako, tako! to je pa bolj vesela novica! — se bolj veselo odreže krošnjar.

— Ker sva se pa slučajno srečala, bi Vas pa prosil stric Peter, da bi pri nas prenočevali in krajše nam bo. Boste saj ostale tri otroke zabavali in kratkočasili s svojimi pripovedkami. Sedaj je moja sestra pri ženi in baš prav bo za otroke, ko boste Vi prišli in boste v drugi sobi z njimi. Kar pojdite počasi, kajti jaz moram hiteti, pa povejte, da sva se na cesti sestala in da sem Vas prosil, da boste pri nas čez noč.

— Je že prav Jakob, le pojdite, ker vem, da nimate časa. Bom že jako naredil kot si mi naročil. Ako se bo vse dobro izteklo, bomo imeli še dovolj zabave. Jaz bom otrokom rekel, da sem prinesel Jezusčka, pravega živega Jezusčka. In na sveti večer, to bo posebna sreča za Tvojo hišo in družino.

— Prav, prav stric Peter, Vi že veste, kako se treba ravnanj ob takih prilikah. — je Jakob odgovoril, nakar se je podal še hitreje kot prej po cesti v vas.

Krošnjar Peter je kar nekam lažje stopal naprej, čeprav ga je butara težila. Vesel je bil srečanja z Jakobom in zadovoljen, ker ga je povabil na sveti večer pod svojo streho. Pa še novorojenčka pričakujejo in baš na sv. večer, to je nekaj nenavadnega.

— Da bi šlo le vse posreči, novoj bo bom igral pravega sv. Miklavža.

Tako si je predstavljaj in slikal sv. večer, ki ga je imel preživeti v Jakobovi hiši.

Ko je krošnjar dospel do Jakobove hišice, je potekel s palico po vratih. Takoj pride k vratom Jakobova sestra, ki je stregla ženi. Kar nekam ustrašila se ga je, misleč: — Ena sitnost je že v hiši, pa še druga pride.

Predno je imela izreči nadaljne besede in morda odslužiti ga, jo je pa že krošnjar prekinil: — Nič se me ne bojte, nič. Vse vem, kako je pri vas, ker sem se srečal z Jakobom in sva se vse domenila. Prosim me je, da bi bil pri vas čez noč. Sedaj pa pojdite povedat otrokom, da sem jaz prišel in da sem prinesel živega Jezusčka.

Ona je stopila v sobo, kjer so se otroci igrali: dva fantka in punčka. Povedala jim je, da je prišel krošnjar stric Peter in da je prinesel živega Jezusčka. Istočasno je pa že krošnjar stopil v sobo in pritrtil, da ima Jezusčka v butari in da ga bo pokazal, ko bo čas za to. Položil ga bo v jaslice in vsi ga bodo lahko videli. Otrokom je pa še zabijal, da morajo biti prični, kajti drugače ga ne bo pokazal. Podaril jim je tudi nekaj igračk, kakoršne je prodajal po drugih hišah za božične darove. Potem jim je začel praviti razne pravljice, in otroci so bili veseli, da nikoli tako Teta je prinesla večerjo in krošnjar je večerjal z otroci, ki so izpraševali, kaj je z mano. Teta je pa vselej imela pripravljen odgovor.

Prišlo je pa vse hitreje kot so pričakovali. Jakobova sestra se je odpravila v sobo, kjer je ležala žena in pričakovala srečnega konca. Poroda. Kmalu zopet vstopi v sobo, kjer so bili zbrani otroci okoli krošnjarja. Gre h krošnjarju in mu nekaj šepne na uho. On je pokimal v znamenje, da vse razume. Zopet je odšla v drugo sobo, in kmalu nato je stric Peter rekel otrokom: — Dragi moji, sedaj je nastopil čas, da Vam pokažem Jezusčka. Le tukaj počakajte, pa pridite bodite, jaz grem v mamino sobo in bom tam vse pripravil za Jezusčka. Ko bo vse gotovo vas bom pa poklical.

Otroci so pokimali in vsi hkrati odgovorili, da bodo pridni in da komaj čakajo na čas, ko bodo videli živega Jezusčka.

Ko je krošnjar vstopil, je že začel komaj slišen jok novorojenčka. Jakobova sestra je bila pomočnica za vse in je tudi opravila delo zdravnika. Na postelji je ležala blede žena in je bila poleg vse muke in težav vesela, ki je srečno povila zdravega otroka. Jakobova sestra je naročila krošnjarju, naj napravi zaslon, ležišče poleg jaslic. Kamor bodo položili novorojenega dete. — Krošnjar je bil hitro pripravljen

Tri leta po tistem božiču, je krošnjar Peter na vsak božič prišel k Jakobovim. Ljubljega kraja si ni mogel več zbrati za praznovanje. Jakobovi otroci so rastle in se čvrsto razvijali. Krošnjar jim je vselej prinesel razna darila v obliki igračk. Otroci pa niso pozabili, da ga ne bi vsakokrat, ko je prišel krošnjar, vprašali, če jim je zopet prinesel Jezusčka. Krošnjar jim je pa odgovoril, da bi to rad storil, pa da ne more več nobenega dobiti. Matil jim je pa rekel, da k njim ne bo več živega Jezusčka, kajti mora priti tudi drugam, zato jim ga ni treba več pričakovati. Stric Peter je tudi tako potrdil in otroci so bili zadovoljni.

Ko je krošnjar naslednje leto lažil okoli od vasi do vasi ter prodajal razno blago, se je pozno v jeseni oglašil zopet v Jakobovi hišici na vrhu klanca. Bil je pa malo razočaran, kajti Jakob ni bilo več doma. Komaj nekaj dni pred prihodom krošnjarja je bil odšel v Ameriko.

Krošnjar je ves začuden izpraševal ženo, kako to da se je oddaljil za tako oddaljeno deželo na drugi strani morja. Ona mu je pa pripovedovala o pomanjkanju dela in zasluška. Jakoba je pisal njegov bratranec, da bo v Ameriki dobro zaslužil in tudi za strošek mu je poslal. In ko je Jakob uvidel, da ne bo preslabo, ako posluša bratranca, se je oddaljil za v daljne kraje, žena je bila pa tudi uverjena, da bo morda najboljša tako.

Krošnjarju so bile razmere znane in vedel je kako pomanjkanje vlada pri nekaterih delavskih družinah. Zato je tudi on upal, da bo Jakob dobro zaslužil in se čez nekaj let vrnil, vsaj z nekaj denarja, ako ne popolnoma bogat.

Naslednji božič je prilika tako nanesla, da krošnjar ni mogel priti božičevati v Jakobovi hiši. Nekaj ga je bolezen mučila, poleg boleznij je bil pa še velik sneg zapadel. On je bil pa že zmučen od neprestane hoje, ki jo je imel skozi vse življenje in zato ni bilo več kos, da bi

Svojo culo je razvezal in jo postavil poleg klopi, na katero so položili blazinico in na blazinico novorojenčka. Nato so pa poklicali otroke, ki so vsi radovedni priskakljali v sobo ter se ni so mogli nadejati. Stric Peter ni lagal. Kar jim sprvega ni bilo dosti vrjetno, je sedaj postalo gola resnica. Občudovali so novorojenčka ter si ga ni so mogli dovolj nagledati. Ko je pa še parkrat nalahko zajokal, so veselo vzkliznili:

— To je zares pravi Jezusček.

Novorojenček je bil pa otrokom le za nekaj minut na ogled, kajti ga je bilo treba položiti poleg matere ter ga zaščititi pred mrazom. Ni pa še do dobrega krošnjar spravil svoje cule, ko so se odprla vrata. Vstopila sta Jakob in zdravnik. Toda nobeden ni mogel priti do besede, kajti otroci so skakali okoli očeta in s polnim glasom pripovedovali in ponavljali: — Stric Peter so prinesli živega Jezusčka. — ter so kazali da leži poleg matere na postelji.

Šele ko so otroci utihnili je sestra dopovedala Jakobu in zdravniku, da je žena srečno prestala porod in da otrok in mati zdrava. Zdravnik je površno pogledal mater in novorojenčka ter potrdil, da je vsa nevarnost odstranjena. Nato se je pa obrnil proti krošnjarju, segel mu v roko in mu čestital, ker je prinesel tako krepkega sinčka. — Krošnjar se je pa smehljaj ter kimal s svojo osivelo brado, iz očij mu je sijal žarek veselja. Nato se je zdravnik na kratko poslovil.

Tisto je bil največjejši božič v Jakobovi hiši. Novorojenčka so krstili na ime Peterček, torej po krošnjarju Petru. Krstjenjari je cele tri dni ostal pri Jakobovih in ves čas je imel dovolj opravka z otroci, ki so se neprestano vrtili okoli njega, on je pa vedno imel kaj zanimivega zanje in bi ga bili najraje neprenehoma poslušali.

Izhodi in hodniki so se čedalje bolj polnili. Ljudje so skakali drug na drugega, da bi na ta način oteli življenje. Že je začelo goreti občinstvo za hrbtom — tedaj so ugasnile vse luči in hodnikih je nastala tema. Varnostne svetilke niso dajale nobene svetlobe. Nekaj dni poprej so jih bili sneli, da jih dajo v popravilo. Gneča na temnih hodnikih je bila nepopisna. Slišali so se samo obupni kriki — vpitje obupanih nesrečnikov na pomoč. Ker so ljudje skakali in se valili čez glave drugih naprej, so vse tiste, ki so bili spodaj, pomendrali. Že so se ti klopčiči človeškega mesa prerili do oken in jih jeli odpirati ter klicati na pomoč. Drugod so bupno trkali in tresli zasline izhode. Zaman. Bili so zaprti.

Po Dunaju se je tedaj raznesla starašna novica: Ringtheater goril! V par minutah se je nabrala v bližini nesrečnega mesta ogromna množica ljudstva. Goreči jeziki so se sukljali iz odprtih in skozi streho. Na mesto katastrofe je prišel tudi policijski svetnik Ladsteiner. Ko ga je srečal nadvojvoda Albrecht in ga je razburjen vprašal, kakšen je obseg nesreče, mu je odgovoril: Vsi so rešeni!

Tako se je zgodilo, da je policija dajala napačne informacije, ker ni vedela, da je v poslopiju 900 ljudi, ki se bore za zidovali za življenje in smrt. Še več! Policija sama je dala zakleniti izhode z galerij in tako zaprla hod sto in sto ljudem, ki bi se bili lahko rešili. Gasilci pa še vedno niso bili na mestu, ker je odpovedala zveza. Neka priča katastrofe je tekla peš do njih ter jih alarmirala. Pridrdrle so brzgalne s cevimi — lestve pa so o-

50-OBLETNICA
STRAŠNEGA
POŽARA

Dne 7. decembra 1881 je bila v dunajskem "Ringtheatru" krstna predstava "Offenbachovih Hoffmannovih pripovedk". Za naslednji dan — 8. dec. pred 50 leti — je bila napovedana ponovitev. Ker se je hitro razširila vest o lepem uspehu premiere, je bil za ponovitev naval na gledališko blagajno velikanski. Davno pred 7. uro, ko se je imela začeti predstava, so bili prostori dobro zasedeni. Samo na galerijah pod gledališko kupolo, je bilo 1760 ljudi, ki so nestrno pričakovali začetka. Občinstvo, ki si je bilo nabhavilo sedeže v ložah, je oddajalo zadnje kose vrhne obleke v shrambo.

Za kulisami in v prostoru za orkester pa so se vršile zadnje priprave za začetek predstave. Kapelnik Hellmesberger je dajal članom orkestra zadnja navodila. Pevec v garderobah so bili že naminkani. Za kulisami sta stala dva igralca, pripravljena, da stopita vsak trenutek na oder. Še nekaj trenutkov, in zadoneli bodo prvi zvoki Offenbachove godbe. Tedaj pa se je zgodilo nekaj povsem nepričakovanega.

Ob trideset na 7. ko je bilo dano drugo znamenje za sodelujoče, je odpovedala električna eksplozijska naprava v četrtem hodniku pod streho. Cevi pa so ostale kljub temu odprte in tako je začel uhajati plin iz naprave za razsvetljavo. Kulisarija iz jute, se je vnela. Osobje je hotelo udušiti ogenj, a je ravvalo tako neprevidno in brezglavo, da je požar razširil, namesto, da bi ga omejilo. Kmalu je bilo 38 kulisnih perspektiv v ognju. Kakor bi trenil, je bil ves oder v plamenih. Neki delavec je začel spuščati železni zastor, da bi preprečil nesrečo, toda zaradi težkih opreklin je omagal. Ostalih pa se je polastila panika. Gledališki delavci, pomožno osebje in igralci, vsi so izgubili glavo. Vsak je bežal, da bi rešil samega sebe, nikomur ni prišlo na um, da bi bilo treba posvariti občinstvo in ga pozvati, naj discipline izprazni gledališko dvorano. Gasilci, ki so imeli dežurno službo, so pobegnili prvi!

O disciplini ne duha ne sluha. Vsi so rinili dalje in to mrzlično prerivanje je povzročilo strahovito zmedo. Izhodi in hodniki so se čedalje bolj polnili. Ljudje so skakali drug na drugega, da bi na ta način oteli življenje. Že je začelo goreti občinstvo za hrbtom — tedaj so ugasnile vse luči in hodnikih je nastala tema. Varnostne svetilke niso dajale nobene svetlobe. Nekaj dni poprej so jih bili sneli, da jih dajo v popravilo. Gneča na temnih hodnikih je bila nepopisna. Slišali so se samo obupni kriki — vpitje obupanih nesrečnikov na pomoč. Ker so ljudje skakali in se valili čez glave drugih naprej, so vse tiste, ki so bili spodaj, pomendrali. Že so se ti klopčiči človeškega mesa prerili do oken in jih jeli odpirati ter klicati na pomoč. Drugod so bupno trkali in tresli zasline izhode. Zaman. Bili so zaprti.

Po Dunaju se je tedaj raznesla starašna novica: Ringtheater goril! V par minutah se je nabrala v bližini nesrečnega mesta ogromna množica ljudstva. Goreči jeziki so se sukljali iz odprtih in skozi streho. Na mesto katastrofe je prišel tudi policijski svetnik Ladsteiner. Ko ga je srečal nadvojvoda Albrecht in ga je razburjen vprašal, kakšen je obseg nesreče, mu je odgovoril: Vsi so rešeni!

Tako se je zgodilo, da je policija dajala napačne informacije, ker ni vedela, da je v poslopiju 900 ljudi, ki se bore za zidovali za življenje in smrt. Še več! Policija sama je dala zakleniti izhode z galerij in tako zaprla hod sto in sto ljudem, ki bi se bili lahko rešili. Gasilci pa še vedno niso bili na mestu, ker je odpovedala zveza. Neka priča katastrofe je tekla peš do njih ter jih alarmirala. Pridrdrle so brzgalne s cevimi — lestve pa so o-

Ali imate izvod?

Pošljite naročilo še danes.
Vemo, da Vam ne bo žal.

Slovensko-Amerikanski
Koledar za l. 1932

... V VSE KONCE IN KRAJE ZAIDE NAŠ ČLOVEK —
in naš pesnik Župančič je to dejstvo lepo označil z besedami: — "O, domovina, širna brez-

mejna si — v daljo kot seme razsipaš svoj plod." Ni je države v širni Uniji, kjer bi ne prebivali naši ljudje. — Celo v državi New Hampshire, m a j o n a m znani država, rodovitna na svojih gozdnih bogastvih, delajo naši ljudje. Naj vam MARKO RUPNIK v Koledarju pove kaj o nji.

Cena 50c

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18TH STREET

NEW YORK, N. Y.

stale doma. Povsod je vladala brezglavost. Ko so bili gasilci tik pred 8. uro na tem, da začno s svojimi deli, pa so se že trgale grede v stropa in pokopavale nesrečnike pod razvalinami.

Vročina, ki se je bila razvila in gosti dim, ki je napolnjeval vse prostore, nista dovolila gasilec, da bi bili prodrli čez drugo galerijo. Tako so morali obupane posameznike, ki so skakali skozi okna in z balkonom, loviti v rešilne rjuhe. Na rešitev gledališkega poslopija ni bilo več misliti. Treba se je bilo mejniti na lokalizacijsko akcijo, da se ogenj ne razširi na sosednja poslopija. Ves ta čas so nosili ranjenece in mrličje, ki so se bili zadušili v dimu, iz hiše. Ob pol enajstih zvečer je ležalo na dvorišču policijskega ravateljstva že 200 žrtev. Policija je mislila, da so to vsi nesrečniki. Opolnoči, ko je gledališče zgorelo do tal, pa so začeli plameni hizati še po podzemlju. Naslednje jutro, ko so vdrli po stopnicah v te prostore, se je nudil očividcem grozen prizor.

Na hodnikih, pred vrati in na stopnicah so stali še 300 mrtvih. Skoraj vsi so se zadušili v dimu, mnogi si zoglenili. V očeh mnogih mrličev je bil še viden strah pred grozo nenadne smrti. Gasilci so se morali pri odnašanju teh mrličev posluževati posebnih dimavarnih čelad. Toda v primeri s prejšnjim večerom so imeli lahko delo; zdaj so nosili ven samo mrličje, nič ranjenec.

Pri ugotavljanju istovetnosti so se odigravali pretresljivi prizori. Na stotine ponesrečenecv niso mogli spoznati. Dvorišče policijskega ravateljstva je bilo pretesno, da bi moglo sprejeti vse žrtve, ki so jih polagali na mrtvaški oder tudi na dvorišču splošne bolnice. 17. marca je izšel seznam pogrebnih. Naveden je številco 447 oseb.

Kdo je bil kriv te strašne katastrofe? Razsvetljevalce za kulisami ni bil dovolj previden, inspicent je bil kriv, ker so bile vse tehnične naprave pokvarjene. Tudi hidrantov pod odrom niso odprli — znak, da je v trenutku nesreče vladala popolna brezglavost. Strašno je bilo tudi to, da ni nihče takoj obvestil gasilcev. Pravilno so pisali dunajski

listi, da bi bil en sam gasilec, če bi bil na mestu, z lahkoto preprečil požar, ki je napravil toliko škode na vse strani.

24. aprila 1882 se je začel pred dunajsko peroto velik proces proti krivcem.

Šlo je samo za ugotovitev odgovornih oseb. Središče obtožnice, ki je delala krivca odgovornega zaradi zanemarjanja dolžnosti, je bil ravatelj Ringtheatra Jauner. Poleg njega sta sedela na zatožni klopi ravnatelj oddelka za razsvetljavo in gledališki inspicent. Jaunerja je nesreča tako potrla, da se je komaj mogel zagovarjati. Obsojen je bil na štiri mesece ječe. Policijski svetnik Landsteiner, čigar žalostni izrek "Vre rošeno", je postal na Dunaju zafkljiva krilatca, je bil oproščen. Gledališki ravnatelj Jauner je potem, ko je odsedel štiri mesece težke ječe, izvršil samomor.

Požar Ringtheatra je izzval splošno sočutje. Vse dežele Evrope, Amerike in celo Afrike so prislokoile ponesrečenem in njegovim rodbinam na pomoč. V kratkem so zbrali za žrtve in svojece 1.398.004 goldinarjev v vrednostnih papirjih.

Na dunajskem Schotteringu še danes stoji kapelica v spomin na strašno požarno katastrofo. Na dunajskem osrednjem pokopališču pa stoji spomenik žrtvam, ki ga vsako leto na oni dan okrase z rožami in venci.

Dr. Okretič se je odlikoval z globokim znanjem in kazenskem pravu. Bil je izredno inteligenten mož, ki si je v vseh intelektualnih krogih pridobil mnogo prijateljev in znancev.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni.

Na Maruličevem trgu v Zagrebu se je odigral tragičen prizor. Krznarski pomočnik Slavko Jerab, po rodu iz Ljubljane, ki je bil namičen v krznarski trgovini Račiča, se je v samomornem namenu ustrlel z revolverjem v levo stran prsi. Po mnenju zdravnikov je poškodba smrtna. Vzrok obupnega čina je baje nesrečna ljubezen.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zagrebu.

Uprava "G. N."

8orih državah.

Iz Jugoslavije.

Grožen zločin pastirja.

Vaški pastir Stevan Pavlov v selu Vilovu pri Novem Sadu se je večkrat sprl s poljskimi čuvaji. Te dni popoldne je Stevan srečal poljskega čuvaja Živančevića ter ga vprašal, kje je drugi poljski čuvaj. Živančević mu je odgovoril da je njegov tovarš po opravkih odšel v Titel, nakar je Pavlov odvrnil: — Če ga ni, bom pa obračunal s teboj! — Ob tej besedi je potegnil nož in ga čuvaju zarinil v prsi. Čuvaj se je zgrudil na tla in kmalu izdihnil. Prizor je bil tem tragičnejši, ker jen mor bil izvršen v navzočnosti rodbine umorjenega. Pavlov bil aretiran in izročen sodišču.

Dr. Ivan Okretič umrl.

7. decembra v Zagrebu je umrl v 71. letu starosti dr. Ivan Okretič, predsednik Stola sedmorice v p. Dr. Okretič se je rodil leta 1860 v Kostanjevici pri Komun na Krasu. Studiral je pravo in po daljši sodnijski karjeri je dosegel še pred vojno ugledno mesto pri kasacijskem sodišču na Dunaju. Po prevratu je prevzel funkcijo višjega državnega pravdnika pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani, kmalu nato pa mesto predsednika pri Stolu sedmorice.

Dr. Okretič se je odlikoval z globokim znanjem in kazenskem pravu. Bil je izredno inteligenten mož, ki si je v vseh intelektualnih krogih pridobil mnogo prijateljev in znancev.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni.

Na Maruličevem trgu v Zagrebu se je odigral tragičen prizor. Krznarski pomočnik Slavko Jerab, po rodu iz Ljubljane, ki je bil namičen v krznarski trgovini Račiča, se je v samomornem namenu ustrlel z revolverjem v levo stran prsi. Po mnenju zdravnikov je poškodba smrtna. Vzrok obupnega čina je baje nesrečna ljubezen.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zagrebu.

Uprava "G. N."

8orih državah.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

(Nadajevanje na 6. strani.)

Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

40

(Nadaljevanje.)

— Ali sem vas po tem vprašala? Če noče jesti, naj gre brez večerje spat! — pravi Gabrijela strogo. — Zdaj pa se hitro poberi v svojo sobo in za kazen ostanek danes popoldne doma in ne greš k staremu papanu. Pa tudi povedala mu bom, kako si poreden.

Molče prime gospodično za roko in oba odideta. V vsem svojem obnašanju je kazal odločno upornost, kar je Gabrijela tem bolj dražilo.

— Milostljiva gospa, ali vas smem prositi za ključ od omare za perilo? — s temi besedami stopi sobarica v sobo. Navzle temu, da Gabrijela ni imela nikakega smisla za gospodinjstvo, vendar ni zaupala in je imela vse zaklenjeno, ker je v začetku zakona imela prežalostne izkušnje.

— Zakaj?

— Rada bi dobila rjuhe za gospodovo posteljo; naročil mi je, da pripravim zanj posteljo v sobi poleg njegove sobe.

Pri teh besedah Gabrijela prebledi. Ali se ji dekle ne spomne hujše zlobo? Mogoče jo že njene služkinje zaničujejo? Toad naglo se zave; zastoj ni bila izurjena svetovna dama.

— Šele danes pridete s tem? — Saj sem vam že včeraj naročila!

— Ne, milostljiva gospa, o tem ni meni nič znanega. — odgovori izivaje dekle.

— Ne odgovarjajte mi! Sama vem najboljši! Saj nikdar ne poslušate, kadar vam kaj rečem. Sploh pa z vami nisem prav nič zadovoljna —

— Potem lahko takoj grem — pravi dekle drzno.

— Tako zapustite sobo. — ji zapove Gabrijela.

Z zaničevalnim nasmehom okoli svojih ust se dekle vkloni Gabrijeli in mu povelju. O, ni bila tako neumna in je spoznala svojo milostlivo.

Glasno ihte se vrže Gabrijela na divan. Torej tako daleč je šel v svojem sklepu, da ne mara ime ti ž njo nobenega opravka več. Mogoče hoče storiti to samo zaradi tega, da bi ji napravil življenje neznosno, da bi šla, toda veselja, da bi mu dala prostost, morda bo nikdar napravila. Sama si bo za svoje žalostno življenje doma že našla razvedrila; potovala bo in se zabavala; tudi brez njega bo lahko izhajala. Za njegovo strogost ga bo še mučila, saj je poznala njegovo slabo stran.

Zmagoslaven nasmeh se razlije okoli ust; otere si solze ter si pred zrcalom poravnava kodrček na čelu. Njen načet je bil gotov predvsem mora domači spor skrivati pred služkinjami, da ne pride o tem nič v javnost. Mnogo jih je poznala, ki so ji zavidale zaradi njenega lepega moža. Te znače, da on za njo nič več ne mara ne smejo imeti!

Tako tedaj živita oba zakonec skupaj dalje. Wolf izkazuje svoji ženi mirno uljudnost, tako doma, kot v družbi. Nad njega je prišlo nekaj trdega, mrzlega, da se je včasih stresla, ko ga je pogledala. V prostem času, kolikor ga ni posvetil svojemu sinu ali pa delu, je bil navadno v klubu; Gabrijela pa si je preganjala čas v družbi, na koncertih in gledališču.

Na videz se ni prav nič brigal za njo, toda vedno je pazil na njo; dovolj pa je bila premetena, da je to opazila in se je ravnala po njegovih besedah, da ni imel vzroka spoditi je.

V februarju je njen oče odpotoval na Riviero in je vzel tudi hčer s seboj. Ko se prične poletje, sta šla v gore, koncem poletja pa v Ostende. Wolf ji ni bil nikdar dovolil, da bi potovala sama.

Z Ulrihom se je razgovoril o svojem stališču in je odklonil vsak njegov predlog o kakem posredovanju. Stari Ulrih je pod tem že trpel, posebno še, ker si je moral priznati, da je imel Wolf prav. Saj je poznal muhe svoje hčere, pa vsemu se mu je smilila in zato jo je jemal na svoja vsakoletna zabavna potovanja.

Čas, ko je bil Wolf s svojim otrokom sam doma, se je obena zdel najlepši. Pod skrbnim vodstvom ljubeznivega očeta je otrok telesno in duševno lepo napredoval in vsakdo, ki je videl lepega otroka, ga je moral imeti rad.

IV.

Bilo je koncem septembra, ki je bil to leto zelo radodaren s slabom vremenom. Huda burja se je menjavala z nalivi, da je bilo kot v novembru.

Družabno življenje se je pričelo. Sodni svetnik Vesel je otvoril sezono z proslavo rojstnega dne svoje žene.

Po mestu je bilo že dolgo prej o tem govorjeno, kajti vsi so ga poznali kot dobrega družabnika, ki je vsakokrat podal svojim gostom kaj mikavnega in zabavnega. Zato so vsi z veliko napetostjo čakali na ta večer — tudi Gabrijela, ki se je namenila, da bo obiskala eno izmed štirih dragocenih oblik in drag nakit, kar ji je oče kupil v Parizu.

Njeno srečo se je dvigalo v pričakovanju, kako jo bodo vsi občudovali in zavidali. Na letovišču se je nekoliko odelabila in iz nje je puhtelo zdravje in svežost.

Tudi Wolf se je razvedril na manevrih. Telesni napor so do gro uplivali na njegovo telo in boleha bledoba njegovega obraza se je umaknila zdravjejši barvi.

Gabrijela si je mislila, da bo dolga ločitev prinesla spravo ter se je proti Wolfu kazala ljubeznjivo. Zato pa se Wolf ni zmenil, temveč se je proti njej vedno obnašal z mirno, hladno uljudnostjo, tako da je prenehala s poskusi pridobiti ga zopet zase.

— Ali si ne bi hotel ogledati obleko, katero bom nočoj nosila? — vpraša Gabrijela, ko sta sedela pri kosilu. — je zelo lepa in mišlim, da ti bo ugajala.

— Rad, toda prej moramo jesti, — ji odgovori uljudno.

— Kdaj se vrneš danes zvečer? Gotovo ne pozno.

— Ne morem ti še povedati. Ravno danes imam mnogo opravila. Pred šestimi bom težko prišel. Sicer pa mi ne vzame mnogo časa obleči se.

— Na današnji večer se zelo veselim; pri Veselovih je vedno tako lepo. Ali ne greš tudi ti rad?

— Gotovo; tam sem vedno zelo rad, četudi, kot veš, nisem prijatelj velikih družb in pojedin.

Tedaj pa zagleda Lazota, ki sedi poleg njega in na krožniku samo mesa, ne da bi jedel.

— Kaj pa je s teboj, Lazo? Saj nič ne ješ. Tako ti si — ali ti kaj manjka?

— Da, papa, — Lazota boli glava, — pravi s slabim glasom.

— Že prej je tožil, da ga boli glava, gospod stotnik. — pripomni gospodična, — tudi se ni tako lepo igral kot drugače.

— O, saj ni tako nevarno, Lazo, ne bo nič hudega, — pravi milomarno, medtem ko nagubanci čelo. — Poglavitno je, Wolf, da ne je, frikase, — sam pa si rekel, da se mora na vsako jed navediti.

— Gotovo. — odvrne Wolf, — to tudi mora; če pa se ne počuti dobro, ga k temu ne bomo silili, drugače mu lahko škoduje. — Ali te hudo boli? — ga vpraša ljubeznjivo.

Otrok položi svojo glavo na očeto ramo in zapre oči.

— Ne preveč; toda zebe me in sem zelo truden.

Skrbno Wolf položi svojo roko na otrokovo čelo in potiplje njegovo žilo.

— Gabrijela, mislim, da v Lazotu tiči kaka bolezen. Ima mrzlico.

Nejevoljna opazuje Gabrijela moža. V svoji pretirani skrbnosti bi bil še v stanu odpovedati udeležbo pri nočnejši družbi. Sicer ni bila brezsrčna mati in je imela otroka rada, — toda, da je Wolf vedno isti, že ni bilo več lepo!

(Dalje prihodnjič.)

KROŠNJAR PETER

(Nadaljevanje s 5. strani.)

lazio po visokemu snegu v mrzlih zimskih dneh.

Jakovov otroci so bili zelo razočarani, ko ni stric Peter dospel za božič k njim. Neprestano so mater izpraševali, zakaj ga ni. Ona je odgovarjala na vse načine; morda je bolan, morda je preslabo vreme in ne more na pot, morda je še celo umrl, kajti staremu človeku se to kaj hitro pripeti. Strica Petra ni bilo, in otroci so se morali zadovoljiti. Mati jim je pa postregla z raznimi igračami in s pripovedovanjem otročjih pripovedk, da so lažje prestajali dolgčas.

Prihodnje leto je bil krošnjar zopet na nogah. Zdravje se mu je bilo izboljšalo ter se je zopet lotil običajnega posla. V veliki plavi plati je imel povezano razno blago ter ga prenašal na svojem uprjenem hrbtu od hiše do hiše, od vasi do vasi in skušal kaj prodati kmečkim in delavskim ljudem. Ko je nastala pozna mrzla jesen, se je spomnil na Jakobovo družino. Zamislil se je, kako je bilo tam pred leti, ko je božičeval pri njih in kako je bilo vse veselo. Radoval se je postal, kako je sedaj tam, kako se ima sama žena z otroci in če

Jakob kaj pridra pošlje iz Amerike. V svojem razmišljanju je sklenil, da bo obnovil stare spomine in skušal še enkrat preživeti sveti večer tam gor v prijaznem kraju v osamljeni hišici. Samo, da mu ne bi prehuda zima prekrizala račune, bo prav zagotovo prišel ter iznenadil otroke, ki so morda že pozabili nanj.

Mračilo se je že, solnce se je bilo že skrillo za gorami, ko je krošnjar Peter zopet počasnih korakov z butaro na hrbtu lezel po klancu navzgor. Malo je bil pozen, pa nič zato, bo še večje iznenadenje. V vasi je zabrelo nešteto luči, sveti večer je nastopil, v hišah je postalo veselo razpoloženje zlasti med otroci, ki so se sukali okoli jaslic in božičnega drevesca.

Krošnjar Peter je bil že skoro na cilju, zapazil je že hišico na vrhu klanca. Pa se je nekam začudil, kajti opazil ni nobene luči. Sprvega je mislil, da ga morda oči varajo, toda ko je dospel tik praga, je obstal razočaran, kajti hišica je bila prazna. Kaj mora to biti? Na vse načine je ugibal, tuda uganiti ni mogel. Poleg vrat je bila klopica, in krošnjar se je hotel nekoliko

odpočiti, mučilo so ga pa tudi misli, kje bo prenočeval nočoj, ki ni niti malo pomislil, da bo dobil hišico prazno. Vsi njegovi načrti so izjalovili.

Postalo je hladnejše, od severa je zavila mrzla sapa, in krošnjar se je nekoliko stresel. Pomislil pa ni, da bi moral brž na pot do bližnjega bivališča, da si preskrbi prenočišče za sveti večer.

Proti njegovi vtilji se ga je lotila dremavica, naslonil se je na butaro poleg sebe in še nekajkrat v mislih prešnil pretekle čase. Kmalu so ga začele misli zapuščati, in ni več ni vedel, kje je. Zaspal je in se pogreznil v spanje, iz katerega se ni več prebudit.

Oglasili so se zvonovi ter naznanjali, da je sveti večer nastopil. Ljudje so poklekli k molitvi in opravili druge verske dolžnosti. Ura se je pomikala dalje in približevala se je polnoč. Ljudje so hiteli k polnočnici, tudi po cesti preko klanca jih je šlo mnogo. Toda nihče se ni ozrl na prazno hišico ob cesti, kjer bi bil zapazil že mrtvega starca krošnjarja. Zelo lepo je bilo pri polnočnici. Cerkev praznično okrašena, zvonjenje in petje, to vse je človeka navdušilo, za naj-srečnejši praznik krščanskega sveta, praznovanje rojstva Jezusa.

Za vse to pa krošnjar Peter ni več vedel. Njegovo že trdo telo je slonel na klopič poleg osamljene hišice na vrhu klanca. Dokončal je svoj križev pot, potreboval ni ničesar več. Ljudje so bili veselo razpoloženi ter so obhajali božič po svojem starem običaju. Krošnjarjeva duša je pa plaval v zračnih višavah, njegova življenjska pot je bila končana.

Šele na božični dan ko se je že zdanilo, so ljudje zapazili truplo krošnjarja Petra. Katerim je bilo znano njegovo življenje, so takoj uganili, kako se je moral vse pripetiti in kar je povzročilo njegovo smrt. Jakob, gospodar hišice na vrhu klanca, je bil pozval svojo ženo, naj pride za njim v Ameriko in tega ni krošnjar Peter vedel. Zato je šel v trdni veri, da bo dobil Jakobovo ženo z otroci na starem kraju. Ko je pa dobil hišico prazno, je bil razočaran, počival je na klopič in razmišljal in končno zaspal za vedno. In ljudje, ki so tako uganili, so imeli prav. Krošnjar je dokončal svojo življenjsko pot na kraju, ki mu je bil nad vse najljubši.

Po tistem božiču ko je umrl krošnjar Peter poleg hišice na klancu, je bilo ljudi strah, ki so šli v mraku ali ponoči tam mimo. Kdor je šel poprej mimo hišice se ni še ozrl nanjo, po smrti krošnjarja se je vsak ozrl na mesto, kjer so ga našli mrtvega. Nihče ni mogel tam mimo, ne da se ne bil ozrl k hišici. Ljudje so pospešili korake, ko so šli preko klanca v strahu, da ne bi zagledali prikazni v obliki starega krošnjarja. Toda ves strah je bil brez podlage, krošnjar ni strašil nikogar. O človeku, ki je bil vse življenje sama dobrota in raznaševalec veselja, ni bilo misliti, da bi bil še po smrti strašil.

Nekdanja hišica je začela polagoma razpadati. Bila je še zatočišče nočnim pticam in netopirjem, kamor so se podnevi skrivali. Zob časa jo je pa bolj in bolj razjedal in ostale so samo še razvaline, ki nudijo spomin na nekdanje cvetoče življenje.

POSEBNE CENE ZA OPERO
ZA ČITATELJE TEGA LISTA

Vedoč, da bi naši čitatelji gotovo radi slišali kako prijubljeno opero, smo se pogodili z New York Opera Comique glede posebnih cen, ki jih dobe naši čitatelji, ako se abonirajo za šest oper v sezoni 1931-1932.

REPERTOAR za 1931-1932
Od 11. do 16. januarja:
Parisian Life Offenbach
Od 8. do 13. februarja:
The Chocolate Soldier Oscar Straus

Od 7. do 12. marca:
Mireille Gounod

Od 4. do 9. aprila:
The Bat Johann Strauss

Posebna cena za šest oper.
THE HECKSHER THEATRE
104. cesta in 5. Ave
New York

\$15.00 orchestra subscription za \$12.
\$12.00 orchestra subscription za \$9.
\$ 9.00 balcony subscription za \$7.50
\$ 6.50 balcony subscription za \$6.
\$ 5.00 balcony subscription za \$4.50
Rezervirane sedeže lahko naročite po pošti, ali pa pokažite to naznailo pri blagajni New York Opera Comique, 113 West 25 Street, New York, soba 1004. Telephone: Circle 7-2281.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA
VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

KNJIGE

VODNIKOVE
DRUŽBEštiri krasne knjige stane-
jo s poštino vred

\$1.35

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St.

New York

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushtn

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cuij, A. Saffit
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevdic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND

Steyer, J. Cerne
Kiltzmler, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshe, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Had
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik
Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikel!

OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na opevanih barkah:

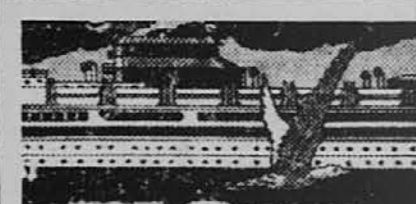
P A R I S 15. jan.; 14. maja
(10 P.M.) (12.05 A.M.)

ILE De FRANCE 30. jan.; 17. feb.
(12.05 A.M.) (12.05 A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava franoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

NARAVNOST JUGOSLAVIJO

Nova Jadranska orjaka

SATURNIA in VULCANIA
sta odlična med največjimi in najhitrejšimi ladjama sveta. Uznosna soba vas čaka! Ujudni, pozorni uslužbeni, ki govore slovensko, so vam na razpolago, in hrana je taka kot v najboljših hotelih. In samo pomislite na kratko, ceneno železniško vožnjo v Slovenijo. Mali stroški za prtljago in brezplačni vizje.

ODLOČITE SE ZA Potovanje VNAPREJ!

SATURNIA — 22. DEC.

Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino

COSULICH LINE

17 Battery Place New York

Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Clardige, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.
vansek

Crafter, Fr. Machek

Export, G. Previc, Louis Zupan.

Sic, A. Skerlj

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Homer City in okolico, Frank Fe.

renchack

Irwin, Mike Paushek

Johnstown, John Polanc, Martin

Koroshetz

Krayn, Ant. Tauzelj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Fr. Demshar

Meadow Lands, J. Koprivšek

Midway, John Zust

Moon Run, Frank Podmilšek

Pittsburgh, Z. Jakše, V. Arh.

J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Pezdirc

Steelton, A. Hren

Unity Sta. in okolico, J. Skerlj,

Fr. Schiffer

West Newton, Joseph Jovan

Willock, J. Peternej

UTAH

Helper, Fr. Krebs

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Joa.

Koren

Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS

Frank Skok

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher

Diamondville, Joe Rolict

Vsak zastopnik izda potrdilo za

svoto, katero je prejel. Zastopnike

rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.;

za štiri mesece \$2.; za četrt leta

\$1.50.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za

celo leto.

Vsakourstne

KNJIGE</